

X. ÉVF. 1909. 8. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal: Bpest, IX., Üllői-ut 75

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó közepén.

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS.

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ETTURTUR NIDUM ALTARIA.

QUI FRUMENTUM

ELECTORUM CONSERVASTI. CUIUS NON SUM DIGNUS.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES.

PARCE POPULO TUO.

FMS.

Az oltáregyesület rendes tagjaitól 1909. máj. hóban befolyt díjak:

Kováts Mária 2 k 40 f, Krauszi Mariska 2 k, Tomasits Mária és Emma 2 k, Kis Erzsébet 1 k, Neszveda Rozália 1 k, Anda Lenke 40 f, Gazder Józsefné 1 k, Szabó Mária 1 k, özv. Keller Károlyné 2 k, Rakita Béla 4 k, Fabin Ludmilla 4 k, Bajsza Erzsébet 40 f, Komarik Etel 2 k, Schneider Venczelné 4 k, Podhorszki Irma 2 k, Thinschmidt Gyuláné 2 k, Zeisler Józsefné 1 k, Frohmann Mária 2 k, Nándori Teréz 40 f, Niklai Mária 4 k, Schäfner Rezsőné 4 k, mélt. dr. Várady Árpád püspök a temesvári oltáregyesülettől 344 k 32 f, a szerb neuzinai tagoktól 7 k 20 f, özv. Kőszeghy Antalné 2 k, Székely Erzsébet 3 k, Jávorka Verona 2 k, özv. János Ignáczné 4 k, Csere Mihály 1 k, Rainer Irma 10 k, Rainer Gabriella 5 k, Dudás Erzsébet 2 k, gróf Batthyány Lyli 4 k, Pap Mária 2 k, ft. Horváth János úr az ó-barsai, nagykoszmályi és garamkelecsenyi tagoktól 29 k 28 f, özv. Satz Lászlóné 3 k, Anka Paulina 24 f, Roza Verona 40 f, Seibel Julianna 50 f, Hitter Anna 40 f, Hozenberg Petronella 24 f, Stuchlich Anna 24 f, Kis Jánosné 1 k, Paucsek Mari 3 k, Grüner Ferenczné 2 k, Betse Józsefné, Magdolna, Mária és Erzsébet 8 k, Ancsics Ferencné 2 k, Kis Emilné 2 k, Matyi Mihály plébános Nagy-Abony 12 k, özv. Trapl Józsefné 4 k, Mitskó Emilia 2 k, Kaizer Antal és neje 4 k, Schweigert Vinczéné 1 k, Gradl Anna 5 k, Zóka Zsófia 2 k, András Regina 2 k, özv. Lász Károlyné 6 k, Rehm Zsigmond és neje 4 k, Gabovis Julia 2 k, Kocsis Julia 1 k, Bellágh Kálmán és neje 3 k, Galba József 4 k, Million Károlyné 2 k, Fuchs Mária 6 k, a Tarnaméra-i tagoktól 5 k 86 f, ft. Zackradka Ferenc úr a csolnoki tagoktól 23 k 10 f, Mitskó Ferencné 2 k, Varga Adel 4 k, Hausz Rozália 1 k, Zakaleczki Julianna 3 k, Komáromi Katalin 2 k, Probst Terézia 2 k, Korbély Róza 2 k, Pfeiffer család 10 k, özv. Nedeczky Gyuláné 8 k, Jurik Jakab úr az ebedeczi tagoktól 110 k, Zeleznik Mária 2 k, Csere Mihály 1 k, Csíz Anna 1 k, Győri Ferenc és neje 2 k, Ribar Karolina 12 k, Szabó Károly 2 k, Péntek Anna 6 k, Kapalka Rozália 1 k, Tót Magdolna 1 k, Bálint Juliska 60 f, Bouche M. 2 k, Szabó Mária 1 k, Minye Lujza 2 k, Horváth Anna 4 k, Schneider Teréz 80 f, özv. Barcsa Gáborné 8 korona.

Dr. Koperniczky Ferenc Nagyölvéd 14 k, Rácz Antal pléb. Alsókorompa 10 k, Welner Lőrincz Epöl 13 k 20 f, Matusik Mór, Felsősipek 5 k 52 f, Radnai Viktor, Ludány 35 k, Novák Ferenc, Moraván 11 k 26 f, Cseiny Antal, Alsóvárad 4 k 38 f, Novotny János, Bozók 123 k 14 f, Vibor Gábor, Alsópél 20 k, Renda Ferenc, Szete 10 k 08 f, dr. Herodek Antal, Pozsonyepertes 16 k 63 f, Neymon Károly, Patak 22 k 14 f, Kemenczy plébános Héreg 19 k, Pusztai Mátyás, Budajenő 12 k, Ferenczy György, Szalka 15 k, Mischák István, Bozók 32 k 34 f, Bányász Endre, Kiliti 25 k 25 f, Kassay, Uny 8 k 32 f, Boda Gábor Endrefalva 81 k 82 f, Schreiber Aladár, Ipolyság 70 k 30 f, Szabó János, Dénesd 43 k 40 f, Esztergomi oltáregylet 100 korona.

ÖRÖKMÁDÁS

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom: Kánler Károly: Az Oltáregyesület feladata. — Áldozók éneke. — Reviczky Aladár C. M.: Bőséges élet. — M. L.: Szent Lőrincz egyházában. — Reviczky Aladár C. M.: Szent Paszkál életrajza. — B.: Keresztény szocializmus. — J. Joseph Sancta Theresia: Jézus szegénysége. — M. L.: A francia forradalom. — P. L.: A jó halál és az Oltáriszentség. — M. L.: Az avignoni árvíz. — A bálozók miséje. — M. L.: A zsigori utolsó áldozása. — Krónika. — Röptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet. — Szerkesztői üzenetek.

Az Oltáregyesület feladata.

Az Oltáregyesület terjesztőnöihez.

AKI FIGYELEMMEL kíséri a mai katolikus társadalmi életet hazánkban, az örömmel látja, hogy a katolikusok hazánkban is fölismerték az idők jeleit és nagy buzgósággal fogtak hozzá, hogy társadalmi, karitatív és szociális alkotásokkal segítsenek polgártársaik helyzetén és ellensúlyozzák azoknak törekvéseit, a kik az emberbaráti szeretet zászlajával vagy annak ürügye alatt önző és a társadalomra veszélyes célokra törnek, magukat mint a polgárok egyedül igaz barátjainak igyekeznek föltüntetni, hogy a lelkeket a katolikus egyháztól elidegenítsék.

Csak gondoljunk az utóbbi két évtized alatt alakult katolikus társadalmi, szociális és karitatív egyesületekre, a szövetségekre és szervezetekre, a férfiak és nők védő, a tanoncok, legények és mesterek egyesületeire, az ifjúsági és a felnőttek kongregációira és szives készséggel fogunk kalapot emelni azok előtt a lelkes, önfeláldozó egyházi és világi egyének előtt, a kik nem ritkán a legelőkelőbb körökből, teljes odaadással és anyagi és szellemi erejük egész képességével szentelik magukat a társadalom megjavítására és másoknak lelki és anyagi istápolására. Valóban lelkünk mélyéből örülünk annak, hogy a nagy garral föllépett Goliáttal e téren is síkra szállott az Istenben bízó Dávid.

Ámde, amidőn az inkább gyakorlati irányú egyesületeknek jogosultsága nyilvánvaló, sőt szükséges volta szembeszökő, hasznuk pedig szinte kézzelfogható, talán kevésbé fontosnak tűnhetnek föl egyesek előtt az inkább hitbuzgalmi egyesületek, mint a milyen a mi Oltáregyesületünk is.

Mit is akarunk mi a mindennapi kenyérért küzdő életnek lázas

napjaiban, mit is akarunk mi a hitbuzgalmi egyesületekkel? Mit akar az Oltáregyesület folytonos fölhívásaival az imára, szentségimádásokra és egyéb ájtatosságokra?

Nem volna-e jobb, ha az Oltáregyesületek vezetőségei és tagjai idejüket, tehetségüket ezek helyett inkább egyéb, főleg a szociális egyesületeknek ajánlanák föl?

Önök, mélyen tisztelt terjesztő úrnők, talán megütköznek azon, hogy én ilyen kérdést vetek föl. Ámde sajnos föl kellett ezen kérdést vetnem, mert bármilyen szembeszökő tévedésnek lássék is az, hogy a hitbuzgalmi egyesületek jogosultságát és elsőrendű fontosságát némelyek kétségbevonják, mégis tény az, hogy vannak, akik így gondolkoznak. Miért is főleg kegyeteknek, mint terjesztő úrnőknek kell teljesen tájékozva lenniök afelett, hogy miért szükségesek és miért bírnak elsőrendű fontossággal a hitbuzgalmi, tehát az Oltáregyesületek is. Hogy így a mélyen tisztelt terjesztő úrnők tévedésbe ne essenek, hogy buzgóságuk el ne lankadjon, hogy terjesztői tisztüket el ne hanyagolják, hanem inkább a kételkedőket fölvilágosítani, a csüggedőket buzdítani és a jólelkeket az egyesületnek megnyerni képesek legyenek.

Mélyen tisztelt terjesztő úrnők!

A hitbuzgalmi és ezek között a reánk nézve legfontosabb Oltáregyesületek nem fölöslegessé, nem idő- és cröpazarlás, hanem egyszerűen elsőrendű, fontosságú egyesületek, még pedig nemesek önmagukban, hanem a többi társadalmi, szociális és karitatív egyesületek tagjaira való tekintetből is.

Elsőrendűek önmagukban véve, mert első sorban Istennek és közvetlenül halhatatlan lelkünknek állanak szolgálatában, mert jeimondatuk az Üdvözítő szavai, melyeket Márthához intézett: «Mártha, Mártha, te sok körül szorgoskodik, de egy a szükséges! Mária a legjobb részt választotta, mely el nem vétetik tőle!» Az Oltáregyesületek, valamint általában a szentségi egyesületek nem vonnak el senkit a gyakorlati élettől és elsőrendű tényezők, a többi egyesületekre nézve is szinte létföltételek, mert ezek csak úgy működhetnek igazán katolikus szellemben és eredményesen, ha tagjaik áthatva az öntudatos élő hittől, ha nehéz munkájukban segítséget merítenek az imádságból és a kegyelem forrásaiból.

Már pedig az Oltáregyesület ájtatosságaival, a szentségimádásokkal, szentáldozásokkal, az eucharisztikus tanításokkal, a szentséges körmenetekkel, a szentgyakorlatokkal a köztünk élő Úr Jézus Krisztusra irányítván a figyelmet, ápolja a minden kath. tevékenységnek is alapföltételét, az öntudatos, hiterős, vallásos szellemet, az Úr segítségébe helyezett bizalmat, a hit bátor megvallását, a lelki tisztaságot, összehozza a szegényeket és gazdagokat és egymás érdekeinek megvédésére és egymás iránti krisztusi megbecsülésre indítja.

De az Oltáregyesület nem is pusztán hitbuzgalmi, hanem többoldalú egyesület is, hiszen körébe vonja a szegény templomok fölsegítését, az Isten dicsőségére szolgáló munkát, a művészet és ipar fölkarolását, valamint a szó legnemesebb értelmében vett alamizsnálkodást és egyéb áldozatkészséget. Ezen okból tehát az Oltáregyesület társadalmi és szociális egyesület.

De az Oltáregyesületeknek ezen kiváló fontosságokon kívül, még más előnyeik is vannak. Ezek közé tartozik az a szabadság és az a könnyűség, melylyel a tagok az alapszabályok értelmében elvállalt, de soha vétek alatt nem kötelező föladataiknak eleget tehetnek. És épen ezek a köteleességek oly természetűek, hogy azokra mi nyugodtan mutathatunk, mint olyanokra, melyeket bárki, bármily egyházi vagy világi, bármily társulati és állapotú, magányos vagy családos, előljáró vagy alárendelt hívő teljesíthet.

Mert mit is kíván az Oltáregyesület az ő tagjaitól?

Azt kívánja, hogy a tag hónaponként egy órát töltsön, még pedig akár otthon, akár a templomban, akár éjjel, akár nappal a legfőbb Oltári-szentség imáadásában. Ezen órát, illetve szentségimádatást pedig elvégezheti a hónap bármely napján és idejében, a midőn erre épen érkezése van. És kinek ne lenne hónaponként legalább is egy órája, a midőn lelkét-szívét az ima által fölfrissítheti?

Az Oltáregyesületek másodszer azt kívánják tagjaiktól, hogy évenként *némi* alamizsnát adjanak szegény templomok fölruházására. Noha egyes helyeken, inkább buzdítás és irányításul, kért alamizsna legcsekélyebb mértékét jelezni szokták, az alamizsna bármily csekély is lehet, a hogy megnyeri már ezúttal is az egyház által ígért kegyelmeket.

És most kérdem, kit akadályozhatnak ezen szabályok bárminemű társulati, harmadrendi, társadalmi, családi vagy egyéni kötelességei teljesítésében?... Bizonyára senkit sem! A miből az következik, hogy az Oltáregyesület tagja azért, mert az Oltáregyesület tagja, soha sem kénytelen kilépni más egyesület, sőt még a harmadrend kötelékéből sem, amin erről utóbbi időben szó esett.

Egy nehézség ötlük ugyan föl és ez az, hogy helyes-e, ha egynéme-lyek sok-sok egyesületbe iratkoznak és azután rendszeretlenül ide-oda futkosnak és tulajdonképen egyik egyesület kötelességeinek sem felőlnek meg teljesen.

Ezen ellenvetés jogosultságát el kell ismernünk, de ennek rendezésére a szorgos lelkiatya van hivatva, a ki az illető egyént figyelmeztetni fogja, hogy ne legyen több oly egyesületnek tagja, melyeknek kötelességei egymással összeütközésbe kerülnek, a melyeknek kötelességeit hiven teljesíteni nem képes és a melyek lényegükben hasonló egyesületek, de a buzdítás hangsúlyozása mellett nem fogja őt visszatartani oly egyesülettől,

a melynek szabályait egy kis jóakarattal mellett bárki és bármikor megtarthatja és kötelelességeit más kötelelességei megsértése vagy elhanyagolása nélkül teljesítheti, mint a milyen első sorban az Oltáregyesület.

Igaz ugyan az is, hogy az Oltáregyesületnek vannak külön ájtatosságai is. Ezen ájtatosságok azonban lényegileg csak ajánlatosak és nem kötelezők. A hol pedig a helyi viszonyok miatt azokra a tagokat kötelezik és az Oltáregyesületi tag más kötelelességei miatt a megjelenésben gátolva volna, jelentse be ott a vezetőségnek, ha ez őt a megjelenésre fölhívja, hogy ő azokra az ájtatosságokra nem jelenhet meg, de maradjon továbbra is tagja az Oltáregyesületnek és igyekezzék a főtartott két lényeges kötelelességnek eleget tenni.

Megjegyzem még azt is, hogy az Oltáregyesületből való kilépést és a fölvételi könyvecskét visszaadni soha sem kell, mert hiszen, a ki az egyesület lényeges szabályainak nem tesz eleget, az egyszerűen nem részesül az Oltáregyesület tagjai számára engedélyezett lelki kegyelmekben, de ismét részesülhet, ha netalán későbben eleget tesz azoknak.

Csak a napokban vetette föl valaki a kérdést, hogy nem lenne-e czélszerű az Oltáregyesületet a nőegyesületekkel összekötni és ezeknek szervezetileg alapjául tenni?

Válaszom az volt, hogy nem! Még pedig azért nem, mert az Oltáregyesületek nem pusztán nőegyesületek, mint ezt némelyek a látszat után itélve gondolják, hanem férfiak és nők számára egyaránt rendelt egyesületek. Hiszen az imádatot és kiengesztelést minden hívő teljesítheti, valamint a szegény templomok fölségítését is. Az utóbbiban a nőknek csak az az előnyük van, hogy ők maguk is készíthetik az egyházi ruhákat, de viszont a férfiak pénzbeli alamizsnáikkal pótolhatják ezt.

De nem volna helyes az Oltáregyesület bármily más egyesülettel egybeolvasztani azért sem, mert az Oltáregyesületnek külön kell érvényesülnie, mert saját külön rendeltetése van és ez az, hogy a legfölségebb Oltáriszentség imádatos tisztelete által a tagokat jámbor, áldozatkész tagokká képezze, bennük ezt a lelkületet ápolja és főtartsa és így őket alkalmasakká tegye arra, hogy a többi társadalmi, karitatív és szociális egyesületekben igazán hithű katolikus szellemben tudjanak működni.

Nem is tartunk mi azért senkit sem vissza más egyesületektől, sőt egyenesen biztatjuk választmányi terjesztői és rendes tagjainkat, hogy csak menjenek, a mennyire idejük engedi és tehetségük és társadalmi befolyásuk ezt kívánatosá teszi, más egyesületekbe, működjenek azokban a szentségi Jézus szellemében, csak azután ne hanyagolják el azt a kevés kötelelességet, melyeket az Oltáregyesület szabályai szorosán véve a tagoknak előírnak.

Kánter Károly.

ÁLDOZÓK ÉNEKE

Az Úr nekem jó pásztorom,
Hiányom így nem is lehet,
Forráshoz zöld pázsitokon
Vezetget ő el engemet.

Ha szomjazám, megenyhíte,
Ha tévedék, vigyáza rám,
El — visszavitt ösvényeire,
Mert neve is jó pásztor ám.

S ha végzetem a bús halál,
Sötét völgyén vonszolva visz,
Nem félek, mert ő rám talál,
A pásztorbot véd ottan is.

Az ellen rám hiába vár,
Te dús aszfalt ferítsz nekem,
Kegybalzsamod fejemre száll,
Szinig töltöd be serlegem.

Jóságod áld, gondoz, követ
S addig kísér ez életem,
Míg befogad kitárt öled.
S ott vár az üdv, a végtelen.

XX. Zsoltár.

BŐSÉGES ÉLET

A LEGTÖBB ember nem tud élni. Nem tud Krisztus gondolatai, Isten akarata szerint s így boldogan élni. A legtöbb ember élete nem élet, csak tengődés. Élet, de öntudatlan élet. Élet, de a test élete. Robot, küzdés, szenvedés, unalom, keserűség, nyomor — parányi élvezettel vegyítve. A valódi élet a lélek élete, vagy még inkább az *egész ember* élete. S az ideális élet: az ember természetfölötti élete, az embernek az Istennel benső egységben való élete.

Mi tartja az emberben az életet? A gyönyör, a remény, a lemondás, a munka.

Nincs ember, ki élvezni nem akarna, ki életét nem akarná élvezettel, *gyönyörrel* átélni. Mindenki élvez — de másképen. A szentek gyönyöre: Isten bírása, Istennel való töltekezés, Istennel való egyesülés. Ki a boldogság szerzőjét bírja, annak egyéb boldogság nem kell, mert boldogsága teljes. A gonoszok gyönyöre: a szenvedélyek szeretete, melytől élvezőik megcsömörlenek, kiélik magukat, fölemésztkik lelküket s a kétségbeesés karjaiba dőlnek.

A *remény* élteti az embert. Mindenki remél: jobb jövőt, jobb állást, jobb életviszonyokat, vagyont, meggazdagodást, boldogabb életet. A remény bámulatosan aczélozza az energiát. Minden nagy dolognak a remény a lendítője. De a földi remények legtöbbször összetörnek s helyüket elfoglalják a csalódások. Valóban igaz: átkozott, ki az emberben bizik. Ki

Ráfael: Jézus színváltozása. Az új vatikáni képtár legszebb kincse. Annak emlékére, hogy Jézus a Tábor hegyén meedicsőült s ezzel az Oltáriszentség színeiben való megdicsőülését

Istenben bizik, nem csalatkozik. Az igazi életet a remény, ez isteni erény, tartja fön. Remény, mely örök életbe hajt ki, mely soha nem csalódik, mert midőn csalódn látszik, az is javára valik.

Lemondás az élet útja. Az önkénytes, öntudatos, önmagát megtagadó lemondás az élet útja. A világ a kényszerlemondás útját rója. Ez nem az gazi élet. Az igazi élet az, midőn az ember a testet és annak vágyait megtagadva, a lélek győzelmein emelkedik a boldogság régiójába. Minél nagyobb az önmegtagadás, annál boldogabb, szabadabb, istenibb az élet.

Sokan, miután mindhárom útba befáradtak, vagy azt megunták, rálépnek a *munka* útjára. A munka gyötrelem, fáradság, lélekölő, állati dolog — de a munka élvezet, gyönyör, boldogság, szenvedély, fölemelő, lélek-nemesítő, ha valaki azt tiszta szándékból, Isten' és felebarátjai iránt való szeretetből, lelkiismeretesen az Úr dicsőségére végzi. A munkát az ember szenteli meg és emeli az érdemszerző s boldogító cselekedetei közé.

Az élet útja tehát nem a gyönyör, nem a remény, nem a lemondás, nem a munka külön-külön, hanem mind a négy együttvéve: folytonos gyönyör, folytonos remény, folytonos lemondás, folytonos munka.

Az Úr Jézusért élni, ki teremtett, ki megváltott, ki lelkeimet adta, ki e földön a gyakori szent áldozásban Ielkemet bőséges, boldog életben kivirágoztatja és egykor az örök hazában megdicsőíti: ez az igazi élet. Így élni kötelesség. Nemcsak az élet kötelesség, de a bőséges élet is kötelesség.

S mi fejlesztí ki a bőséges életet? A gyakori és mindennapi szent áldozás. Az eucharisztikus Úr Jézus életünk napja, levegője, eledel, mely melegíti, élteti, fejlesztí, táplálja a lelket. *Reviczky Aladár C. M.*

Szent Lőrincz egyházában.

Augusztus 10.

GESTEM a város falain kívül szent Lőrincz egyházában térjen nyugalomra és pedig a rostélylyal szemben levő ív alatt azon a kövön, hol a vértanúhalálával dicsőséges diakonusnak vérfoltjai láthatók.»

Ezen szavak IX. Pius végrendeletének szavai. 1875 márczius 15-én keltezte őket és meghagyta azon felül, hogy a sírem-

Szent Lőrincz a tüzes rostélyon vértanúhalált szenved.

lék négyszáz aranynál többre ne kerüljön. Meghagyta továbbá egyszerű sírját, továbbá azt is, hogy a grófi családi czimer helyébe egy halálfej és két egymást keresztező csont kerüljön.

«Szentatya, így múlik el a világ dicsősége!» Ezt éneklük már évszázadok óta a pápa megkoronázásakor, miközben néhány szál gyapotot és forgácsot hamuvá égetnek. Azt is énekelik: «Nem fogod látni Péter éveit». Egy sem teljesedett IX. Piuson. Péter éveit is látta, mert miként az első egyházfejedelem, úgy ő is harminczkét évig uralkodott. De nem teljesedett a másik sem, mert IX. Pius dicsősége nem mulott el, mint a füst, hanem

San Lorenzo Róma. IX. Piusnak, az Oltáriszentség pápájának sírhelye. Mögötte a Campo Santo cziprus'ombjai.

él tovább s a szentségimádó pápa alakja mindjobban ragyog; minél inkább távolodik tőlünk időben, annál közelebb van hozzánk imádatos szellemében. Szenttéavatási pöre mozgalomba hozta az egész világot; hisz nincs hely, hova az ő keze el ne ért volna, a hol ő jót ne tett, a hol ő ne szenvedett volna. Körüljárt jöttéven, róla is elmondhatni, mit az apostolok cselekedetei az édes Üdvöztőről mondanak. De dicsőséges az Úr szentjeinek halála, dicsőséges az ő nyughelyük, mint a szentírás mondja, s nem is csoda, ha most minden szem IX. Pius sírja felé fordul s a holttesttől életet kér, az életszentségnek éltetadó példáját. Hisz testénél történtek csodák. Halálában a vértanú vérével akart egyesülni. Rokon vér, hisz mind a kettő Krisztus vére. Csak az oltárt várja most a világ, hogy az Oltáriszentség nagy pápájának Krisztus véretől buzgó ereklyéi fölött Krisztus testét s véret vehesse magához a szent áldozásban. *M. L.*

Gyakran meg kell látogatnunk az Oltáriszentséget, mely a szeretet záloga s tápláléka, s a szent áldozás után való perczeket végtelen értékűeknek kell tartanunk, hogy azokat csak Istennek s az isteni szeretetnek szenteljük.

Loyolai Sz. Ignác.

Szent Paszkál életrajza

TIZENHATODIK FEJEZET.

Ravatalán Krisztus testére tekint.

PÜNKÖSD hétfőn az emberek úgy vándoroltak Paszkál ravatalához, mint a búcsúhelyeken a kegyképekhez. Szentünk holteste három napig volt a templomban fölraotalozva. Ezen idő alatt oly sok csoda történt, hogy ily jelenséget keveset találunk a szentek történetében. Néhányat, melyeket az egyház is elfogadott, vagy melyeket szavahihető tanúk bizonyítanak, följegyzünk, hogy lássuk, mennyire dicsőítette meg Isten az alázatos szerzetest halálában.

Cebollin János, castelloni koldus, ki lábaira béna volt, gyógyult meg csodálatos módon legelőször. Xea Erzsébet, jámbor asszony, a kolostor jótévője a következőképen beszéli el a csodás gyógyulást:

«Midőn a szegény bérát a templomba lépni láttam, gondoltam magamban: Paszkál testvér meggyógyíthatná őt. E pillanattól kezdve szeméimet le nem vettem a betegről, ki nagynehezen a ravatalhoz jutott. Ide érve megcsókolta a halott kezét, azután mankóit elengedte s hangosan fölkiáltott: «Csoda, csoda, meggyógyultam!»

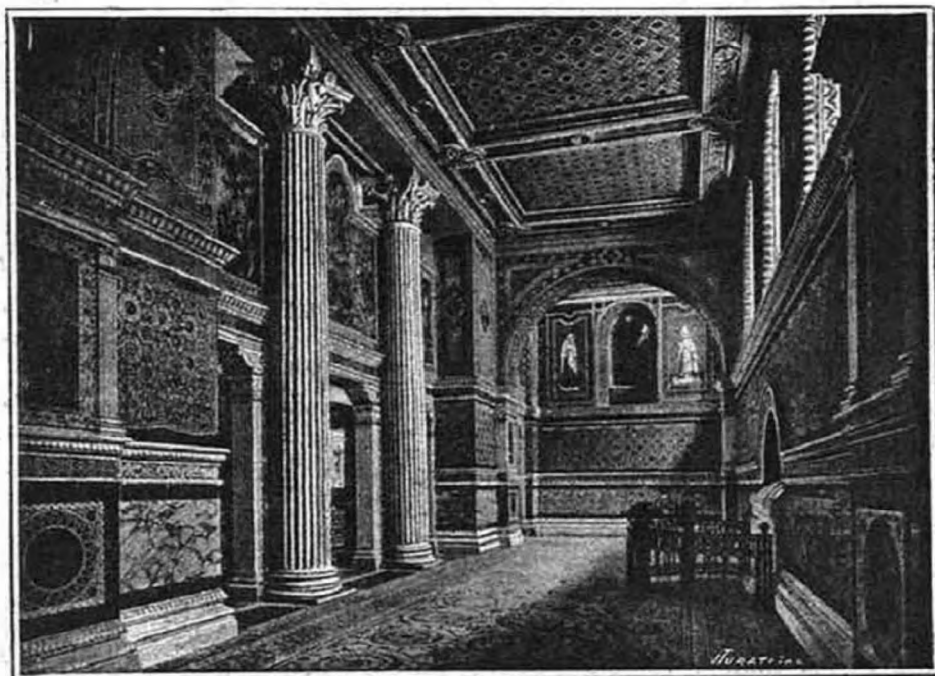
A körülállók örömujjongva üdvözölték a meggyógyultat s diadalmenetben kísérték őt haza Castellonba.»

A kis városban csakhamar elterjedt a csoda hira. Az emberek odahagyták munkáikat s mintegy vadászatot tartva összeszedték a város betegeit, sántáit, vakjait, süketeit, némáit s vitték Villareálba a csodatevő szerzetes ravatalához. Az akkori krónikás így írja le a jelenetet: «Sírva és zokogva jöttek és diadalmasan, örömmel tértek vissza, maguk előtt vive botjaikat, mankóikat, mint győzelmi jelvényeket». Ez a mozgalom birta arra Ferres Simont és feleségét, hogy leánykájukat, Katalint, Villareálba vigyék. A gyermek anyja így beszéli el e csodálatos történetet:

«Katalin hétéves korától kezdve betegeskedett. Homloka, lábai, karjai időről-időre megdagadtak, fölfakadtak s a daganatokból geny jött ki. Nem kiméltünk semmi költséget, csakhogy őt kigyógyíthassuk. Hires orvosok kezelték, két évig vagdosták, égették sebeit, testéről húsdarabokat vágtak le, mindhiába. Végre kijelentették, hogy a bajt gyógyítani képtelenek, mert a gyermeknek vérbaja van. Bár fájó szívvel néztük gyermekünk borzasztó szenvedéseit, de megnyugodtunk Isten szent akaratában. Ezalatt Paszkál testvér, a mi jó ismerősünk meghalt. A midőn láttuk, hogy egész Castellon Villareálba siet s midőn meggyőződünk Cebollin csodás meggyógyulásáról, elhatároztuk, hogy mi is fölkeressük Paszkál ravatalát.

Pünkösöd hétfőn délelőtt a nagymise alatt értünk a villareáli ferencz-

rendi templomba. Midőn az emberek látták nyomorék kislányunkat, helyet engedtek s így eljutottunk a szerzetestestvér ravatalához. Én fehér kendőmet Paszkál homlokáéhoz érintettem és a drága izzadmányt letörültem, hogy azzal Katalin sebeit borogassam. Katalin oly erősen nyomta daganataira a gyolcsot, hogy alig tudtam levenni. Megható volt a kicsinynek angyali buzgóságú imája. Férjem és én oly nagy bizalommal imádkoztunk, mint eddig soha életünkben. A körülállók mind minket néztek.

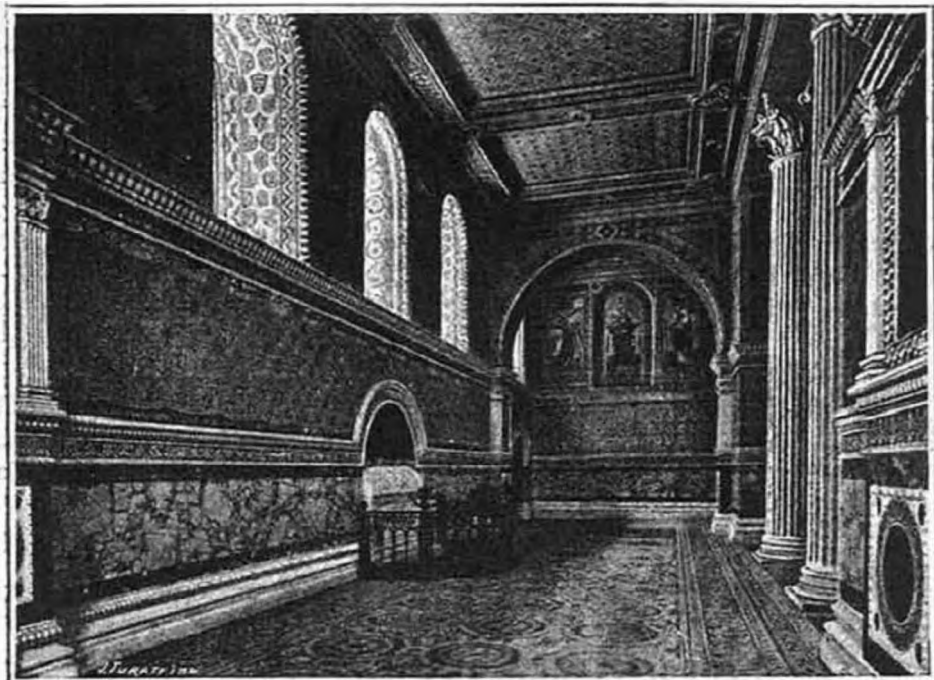
IX. Pius kriptája és csodáinak színhelye. I.

Férjem hirtelen felém fordult s így szólt: «Bátorság, a szent testvér csodát tesz gyermekünkön. Nézd, már fölnyitja szemeit».

Odanézek a halottra s látom, hogy szemeit fölnyitja. E pillanatban Úrfölmutatásra csöngettek. Paszkál szemeivel nagy szeretettel tekintett a szent Ostyára. Azután szemeit ismét behunyta, míg a pap Krisztus testét az oltárra helyezte. A szent vér fölmutatásánál megismétlődött a csoda, melyet az egész templomi közönség látott és szent félelemmel tett el.» Egyik jelenlevő, Miedes Eleonóra így szólt: A halottaktól nagyon félek, de Paszkáltól nem félttem, midőn láttam, hogy Úrfölmutatás alatt szemeit fölnyitja. De mégis elkiáltottam magam: «Mama, mama, nézd, Paszkál

testvér fölnyitja szemeit». E csodát igen sokan bizonyították s mindnyájuknak az a közös gondolatuk volt, hogy Isten Paszkáliak az Oltáriszentség iránt való rendkívüli buzgalmát rendkívüli módon jutalmazta meg: még a lélektől megszabadított holttest is kifejezte imádását a Legszentebb iránt.

De térjünk vissza a kis Katalinhoz. Az édes anya így folytatja elbeszélését: «A csoda megerősítette bizalmunkat. Az izzadmánnyal tovább

IX. Pius kriptája és csodáinak színhelye. II.

dörzsöltem Katalin sebeit, melyek apadtak s csak a sebhelyek maradtak meg. — Katalinunk meggyógyult. A tömeg velünk együtt adott hálát Istennek. Másnap Katalint megvizsgálta a kezelő orvosa, ki így szólt: «Önök jól imádkoztak. Gyógyíthatatlan betegségben szenvedő gyermekük teljesen meggyógyult».

A sok csoda közül még hármat írunk le röviden. Vergues Hieronyma egyik csontját eltörte. Az orvosok nem tudták összeforrasztani. Midőn a szent homlokáról csöpögő izzadmánnyal borogatni kezdte beteg testrészét, egyszerre meggyógyult.

Ezen csodákra tömegestől sereglett az egész vidék a szent holttesté-

hez. A kápolnát, hol kiterítve volt, megostromolták, ruháját tépték, hogy ereklyét vigyenek magukkal, úgy hogy új talárba kellett a holtat öltöztetni.

Sagorro Dominika hatvanéves asszony is csodálatosan meggyógyult. Ő maga így beszélte ezt el: «Évekkel előbb leestem s összetörtem egyik csontomat. Bajomat gyógyíthatatlannak nyilvánították. A nagy tolongásban nehezen juthattam a ravatalhoz; de az emberek látva nyomorúságos voltomat, helyet engedtek. Oda érve a szentnek a legmélyebb tisztelettel s méltatlanságom teljes tudatában csókoltam meg a kezét. Sírtam, mint a gyerek s zokogva kértem Paszkáltól a gyógyulás kegyelmét. Egyszerre éles fájdalmat éreztem lábam csontjában, mintha valaki az eltört csontot összeillesztené. E pillanatban Úrfölmutatásra csöngettek. Mankóimat elhajítottam, könnyedén letérdeltem s éreztem, hogy meggyógyultam. Midőn hazamentem, sírtam, férjem és fiam is sírtak. A rokonok, kik eléim jöttek, szintén meggyőződtek csodás gyógyulásomról. Napokon át tolongtak az emberek házukban, mindenki akarta tudni, hogyan gyógyultam meg. Örömmel és hálával beszéltem el a szent testvér irányomban tanúsított csodás közbenjárását. Castell orvos, ki legjobban ismerte bajomat, csodálkozott legjobban hirteleni meggyógyulásomon».

P. Morales Jakab, szent Paszkál gyóntatója, ki torokbajban szenvedett, a szent koporsójának lezárása előtt hirtelen meggyógyult.

Azután a legnagyobb csendben tették a szentnek földi maradványait a Szeplőtelen Fogantatás oltára mellett levő üregbe, ez ideiglenes sírba. De itt nem sokáig maradt. Csakhamar fölkerült az oltárra, hogy elfoglalja azt a helyet, mely a szentek ereklyéit megilleti.

(Folytatása következik.) *Reviczky Aladár C. M.*

Keresztény szocziálizmus.

SZENT LŐRINCZ, az Oltáriszentség vértanúja, a keresztény szocziálizmus apostola volt. Mutasd az Egyház kincseit! mondotta neki a császár küldötte. S ő az áldozástól jövő szegényeket mutatta: Ezek az Egyház kincsei.

A legméltóságosabb Oltáriszentség, ha azt igazi benső szeretettel vesszük magunkhoz, hasonlíthatatlanul nagy erőt rejt magában. Nagyon szépen nevezték el Amerikában a múlt század megtérő indiánjai a kegyelem e szentségét jó orvosságnak, mert az ember számára nem is lehet jobb szíverősítő, hasznosabb orvosság.

De van még egy fontos ok, a miért az anyaszentegyház mindenkori, a széthúzásnak és bomlásnak mai korszakában lehetőleg gyakran

akarja gyermekeit az oltár asztala köré gyűjteni. A mint ugyanis a természet rendjében étel és ital nemcsak az egyes ember életét tartja fenn, hanem egy-egy ünnepi lakoma az emberek egymáshoz való közeledésének és a testvériesülésének is az eszköze: éppúgy a mennyei lakománál is ama rendeltetéshez, hogy az Oltáriszentség az egyes emberek természetfölötti életét fenntartsa és támogassa, egy másik nagy cél járul, az tudniillik, hogy a hiveket egymás között és őket Krisztussal egybekösse. Ebben rejlik az Oltáriszentség szociális hatása. Megjegyzendő azonban, hogy a mennyei lakomán kötött testvéri frigy sokkal bensőbb és tökéletesebb, mint az a néhány rokonszenves óra, a melyet egy világi lakoma nyújt az embereknek. A közönséges világi lakomán minden egyes résztvevő hasonnemű ételben részesül, csakhogy ez az étel élettelen holt anyag, a melyből csak egy rész, egy-egy falatka jut mindenkinek. Az eucharisztikus lakomán azonban nemcsak ugyanaz, hanem ugyanannyi is a táplálék, a mely nekünk osztályrésztül jut és ez az étel nem holt anyag, hanem étel, a mely él és szeret, egy élő személy, kinek szive van: szeret és szeretettik. Ismeretes, hogy az emberek között a legerősebb kapcsolatot egy szeretni tudó és egyszersmind viszonzszeretett egyén alkotja. Gondoljunk csak a szülőkre! Mily bensőleg köti össze őket egy kedves gyermek, s mint tudja ez a gyermek az esetleg mármár ellanyhuló szeretetet újra fölébreszteni és meggyújtani. Isten az Oltáriszentségben azonban az egyesítő és az összekötő kapocs, több, mint egy teremtett lény. Maga az Istenember, Jézus Krisztus, a ki végtelen szeretet s a kit ezért teljes erőnkől viszonzszerethetünk és viszont is kell szeretnünk, maga Jézus Krisztus kegyelmének erejével megfojtja az önszeretet-

IX. Pius a vatikáni zsinat atyáit szentségimádásra buzdítja.

IX. Pius a népet buzgó áldozásra inti.

nek, az ellenségeskedésnek, a bosszúállásnak csiráit, melyek az emberek szociális életét megakadályozzák; a méltó szent áldozás a szeretetnek, igazságosságnak, irgalmasságnak és nagylelkűségnek gondolatait és érzelmeit teremti meg lelkünkben. Ezen átalakulási folyamatban az ember kevésbé gondol saját jogaira, mint inkább kötelességeire; sőt arra törekszik, mint előzze meg embertársának óhaját. Ezt talán már mindegyikünk tapasztalta saját magán és tapasztalták rajtunk ismerőseink, hozzánktartozóink, a kik áldozásunk napján reánk tekintve bizonyára így gondolkodtak: mily barátságos vagy te ma, milyen nyájas, milyen jó! S miként miránk, ép-úgy gyakorol hatást a szentség áldása a többiekre is, a kik azt a szent áldozásban magukhoz vették. A szent áldozás egy plébánián, egy városban, egy országban épúgy, mint minden világrészben és az egész földkerekségen a szociális erények tevékenységét fokozza.

A Gondviselés úgy akarta, hogy az emberi nem sokféle szempontból: fajok, államok, nemzetek, osztályok és foglalkozás szerint részekre legyen osztva. Isten terve szerint azonban ennek a külső fölosztottságnak korántsem szabad a lélek gyökeréig hatolnia, annál kevésbé egy általános elidegenedésnek vagy kettészakadásnak kútfejévé válnia.

Még messze vagyunk emez isteni tervnek gyakorlati keresztülvitelétől. Csak akkor valósul meg ez a terv, ha az Oltáriszentség az lesz a maga valójában előttünk is, bennünk is, a minőnek azt maga az Oltáriszentség, az Isten akarta: a mennyei Atya minden gyermekének világra szóló fényes lakomája.

B.

Jézus szegénysége

EFÖLSÉGES szentség valóban feneketlen mélység, melyben elvész az értelem, mert hisz minden pillanatban az isteni szeretet új örvényét pillantja meg benne. Oh, miért is nem tudom az egész világ előtt érthetővé tenni és minden teremtménnyel megismertetni az Üdvözítő jóságának e csodáját!

De hogy ecsetelhessem azt a nagy inséget, mennyire lealacsonyodott ez az imádandó Szentség, csak azon ígéket, ismétlein, melyeket Jézus a szentségház mély homályából intéz hozzánk: Egenus et pauper sum. Szükölködő és szegény vagyok!

Igenis szegény és szükölködő vagyok, pedig az égboltozatra én szórtam az eget csillagait; a bolygókat fényességbe én öltöztetém; az oceánokat meg drágagyöngyökkel raktam tele! Szegény vagyok, pedig a mezőket virágszőnyeggel én húztam be, a föld kebelébe meg aranyat rejték. Szükölködő vagyok, jóllehet a fejedelmeknek országokat s urasá-

gokat osztogatok, mégis itt oly szegénységre vagyok kárhozthatva, hogy koldulni vagyok kénytelen az emberek között. Oh én szegény, nézettek reám, szánjatok meg és adjatok némi gyolcstakarót oltárimra, némi korporálét szent testem alá lepedőnek és kevés olajt házam lámpáiba! Én vagyok a világ világossága. Szent emberiségem fényével betöltöm az egeket, mint világló isteni nap: és itt alant csak nehezen gyujtanak meg szent testem előtt egy kis mécses és még ezt is kialudni hagyja éj folyamán a hanyagság.

Lehetetlen csodálat nélkül rágondolni a dicsőség királyának szegénységére itt e földi otthonában. Oh, hányszor silány érczből vannak a szent edények, melyben szent és imádandó teste nyugszik? Oh, hányszor olyanok a kelyhek, melyekben szent vére buzog, hogy sok keresztény még asztalánál sem használna? Ha körültekintesz a vidéken, hány kis helységet találsz, hol megülik ugyan az isteni titkokat, de emellett olyasmiket tapasztalsz, mik könnyeket sajtolnak szemeidből! Találhatsz katolikus templomokat, szegényebbeket mint az indusok pagodái; szegényebb oltárokat, mint a protestánsok imaházaiiban! Mit mondok! Jobban gondozott istállókra lelsz sok-sok szentélynél, a hol pedig Megváltónk szent teste nyugszik. És az Oltári-szentségben tapasztalt eme végső szegénységre a szeretet birta a világ teremtőjét!

De a mi még inkább lever és meghat engemet, ez az a szeretet, hogy úgy vevé fel magára a szegénység alakját, hogy még azt is megengedé, hogy férgek vegyék körül a szent ostyát! Mert hisz midőn romlásnak indulnak a szent színek, már természetszerűleg oly anyaggá leszen, melyben a férgek lárvái kifejlődnek. Ez utálatos állatok nem merték érinteni sem Jézus testét, midőn három napig a sírban feküdt. S ime, a szeretet szentségében, hol a szegénység még nagyobb példáját adja, mint a sírban, ez meg vagy on engedve és szentséges teste a férgek zsákmányává is lehet. A türelmes Jóbot mi sem szomorította el annyira nyomorúságában, minthogy martalékául esett ezen undorító állatoknak. De oh, Jézusom! Mily különböző átalakulásra ösztönzött téged teremtményeid iránt való szereteted! Mily találékonytá tett az téged a szegénységben! Isten Ión

Szent Lőrincz templomának belseje.

emberré, az ember kenyérré válik és a kenyér színe alatt férgek közé vegyül! Vermis sum et non homo. Mondá a zsoldáros. Féreg vagyok és nem ember.

Fordítsd most, kedvesem, tekintetedet a föld fejedelmeinek és királyainak palotáira. Szemléld pompás díszítéseiket, gazdagon berendezett szobákat és fényűző asztalaikat. Nézd csak e királyi termeket, e keresett butorokat, melynek előállításához India és Kína kincsei kellettek. Nézd a számtalan sok függő és karos gyertyatartókat ezer meg ezer lángjaival! Ime, ilyen egy szegény teremtmény lakása, ki bármi nagynak lássék is, Isten előtt mint árnyék eltűnik!

De jöjj és szemléld most a királyok királyának lakását az Oltáriszentségben! Nézd annak az Istennek lakását, kinek színe előtt még a szeráfok sem eléggé tiszták, hogy szárnyaikkal befördjék trónusát! Oh, hányszor találod, hogy még a legszükségesebb dolgoknak is híján vannak, melyekkel legalább a szentmise félelmetes nagy titkát illetőleg megünnepelni lehetne, hogy alig-alig fedik oltárait néhány gyolcsterítő, hogy csak egyetlen gyöngye fényű mécses pislog a szentélyben!

Én láttam már saját szememmel, hogy a világ nagyjainál ötszáz darab legfinomabb viaszgyertya világított egyetlen estély alkalmával. Bőkezűen rápazarolják egyetlen bárra, szinelőadásra, mit az Istentől fukaron megtagadnak! Templomai és szentség házai egész éjen át sötétben állanak, az a kis mécses is sokszor csak valamely sarokban pislog, mintha utolsót akarna lobbanni.

Ezek után miért ne mondhatnám el teljes joggal, hogy soha oly szegénység nem létezett, mely Jézuséhoz hasonlítana! Ámbár igaz az, hogy már születése óta a legnagyobb szükségét szenvedte, de legalább szerető édesanyjának karjaiban érezte magát, ki a leggyengédebben pólyásgatta őt. Bár nem tagadhatjuk, hogy csaknem teljesen meztelenül halt meg a kereszten, de ott legalább akadt egy arimathei József, ki drága gyolcsba takarta tagjait. Részvét támad szívünkben Belizár iránt, ki elsőbben a nagy birodalom fegyveres ereje fölött rendelkezett, de élete végén utczáról-utczára koldult kis kenyérért s még szerencse, hogy vak volt s nem láthatta inséges voltát. De Jézus látása, ki az Oltáriszentségben a legvégsőbb szükségét szenvedti, a föld gazdagait a legcsekélyebb szájalomra sem indítja. Hallják panaszos szavát a tabernakulum mélyéből eltörni: Szegény vagyok és szűkölködő és mégis összes kincseiket a világra pazarolják és minden gazdagságukat fölládozzák, hogy beteljenek kívánságaik.

J. Joseph Sancta Theresia.

Jó és balsorsban Istent hön imádni el ne felejtsetd édes gyermekem.

Szent István király.

★ A francia forradalom ★

APÁPÁT áthurczták a svájci havasokon. Ő dacolt még Napoleonnal. A század vége felé hanyatlott, mert már 1799-et irtak, az emberek közönnnyel nézték, mi történik, amit Napoleon akart, annak mindenki pusztá szemlélője volt. Jó volt, hogy a fogoly pápát Franciaországba hurczták, VI. Pius törékeny alakja legalább lelket hozott újra e földre, felrázta az embereket. A régi ósdi emberek nem értették meg őt, de a gyermekek rajongtak érte. Dardillyben vagyunk, Lyon városa mellett. A kis mezővároskának egy-kétezer lakosa van, többnyire munkás, vallásos parasztemberek. A helység végén volt az öreg Vianney háza; a jó öregnek okos kis fiucskája volt, Jánoskának hívták. Hűséges, okos kis fiú volt s amellet bátor. A helységben egy olyan pap misézett, ki az istentagadó forradalom alkotmányára esküt tett; a kis fiú nem ment ennek a miséjére, inkább elgyalogolt a szomszéd Embley községbe, ahol egy jóra való, egyházához hű papot talált. A pap nemcsak maga volt, néhány társa is ott rejtőzködött, hol az erdőben, hol egy pinczében vagy padláson s míg a forradalom ügynökei hajszolták őket s kutatták az egész faluban, addig a jó papok valamely rejtekhelyen miséztek, s ha a veszély közeledett, mindjárt fölállított őrszemek jelentették, hogy baj van és csak kettő van hátra: a menekvés vagy halál.

Egy napon egy Groboy nevű pap, ki, hogy meg ne ismerjék a hóhérok, parókat öltött magára, találkozott a kis Vianney Jánoskával. Megtetszett neki a fiucska szende ábrázata s bársonyos arcát megsimogatva, így szólott:

— Hány éves vagy, kis fiam?

— Tizenegy vagyok — vágta ki a gyerek.

— És mikor gyóntál utóljára?

— Én még sohasem gyóntam életemben — mondotta elpirulva, földre süttöt szemekkel.

Szegény fiú, szegény fiú, mormogta magában Groboy úr. Mit használnak ennek, hogy Párisban kimondották, hogy nincsen Isten s egy asszonyt állítottak az oltárra. A nép boldogtalan s titkon forr benne a szabadulás vágya ettől a zsarnok uralomtól. Betekintett a gyermek szemébe s ott hagyva tekintetét, kérdezé:

— Szereted Istent?

— Nagyon, nagyon szeretem — ez volt a felelet.

— Akarsz-e gyónni?

A gyermek szeme fölillant és szóltanul hálásan tekintett a forradalom áldozatára. Szeliden oda simult és okos szemével figyelni kezdett

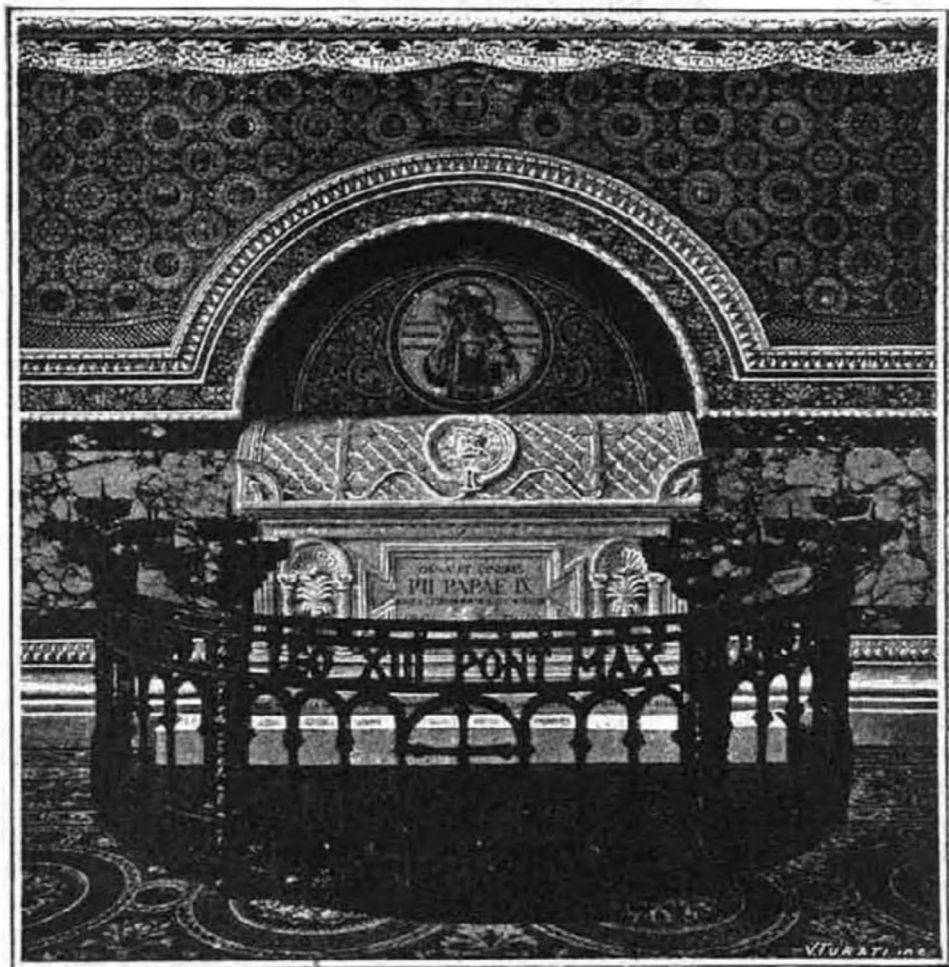
mindarra, a mit a pap mondott. Többször is összejöttek és így készültek elő a szent gyónáshoz. Meg is gyónt nemsokára s most már csak a másik nagy kegyelem volt hátra: az áldozás. Reszketve készült elő élete legszebb pillanatára. A derék pap a forradalomtól elűzött apáczákhoz küldte a kis gyermeket; ezek magánházakban rejtőztek el jószívű embereknel, mert a kolostorokból elűzték őket. Ezek tanították a kis Jánoskát és a többi gyermeket. Mikor az áldozás ideje elérkezett, egy előkelő kastélyban, Pingeon grófnál, gyűltek egybe a kis Jézus jóbarátjai: az először áldozó gyermekek. Nem volt a kastélyban oly nagy terem, mely a sok gyermeket befogadja. Tehát más választottak: a pajtát, a melyben széna, szalma volt felhalmozva, kápolnává alakították át s ott ünnepelték titkon az isteni szeretetnek örökké imádandó titkát. Hire jött, hogy zsandárok járnak a környéken, éjszaka volt. Mindenki besietett a pajtába, az ajtókat bezárták s a pajta köré szénás szekereket állítottatott a gróf úr, hogy így szekérsánczczal eltorlaszolják magukat. Jöhetett most már száz zsandár, ha Isten velünk, ki ellenünk, mondogatták, s biztonságban érezték magukat.

A mise megkezdődött. Halkan, mint a lehellet, énekelni kezdettek a gyermekek, csak szívük dobogott hangosan, midőn a boldog pillanat közeledett. Ott feküdt a kis Jézuska széna-szalma között, szegényesen, boldogan. A szent ostyát fölemelte a pap és csöndesen mondotta: «Ime, az Isten báránya, ki elveszi a világ bűneit.» Éjfél volt, ütött a boldog óra már s a gyermekek sűrű sorokban tartottak a szalmakévék között az oltár felé s szívükbe zárták a kis Jézuskát, a mennyből aláhullott búzaszemet s ez a lehullott búzaszem volt a forradalom első zöldelő reménye, egy jobb világnak első csirája. E napon egy szent áldozott először, mert a kis Jánoska, ki oly ragyogó szemekkel bámulta az angyalok kenyerét, a kis Jánoska nem volt más, mint Vianney János, a boldoggáavatott arsi plébános a gyakori áldozás buzgó apostola. M. L.

A jó halál és az Oltáriszentség.

EGY CSÓKOT! — mondotta Nelson, az angolok tengernagya, midőn a napoleoni háborúban a spanyol partokon Trafalgárnál golyó találta őt s a hullámokon előretörtető hajóján ágyúdörgés és zene között az aczélkék tengeri levegőbe lehelte lelkét. Egy csókot! és meghalt. Egy csókot kér magának a katolikus keresztény is epedő ajakkal, midőn halála óráján áldozni akar. Jézus szeretetének csókja csattan el ott az Oltáriszentségben; Jézus búcsúcsókot ad a földön, hogy az üdvözült lelket megcsókolja mennyei országában és ezzel megtisztítsa, újjá teremtsé, meg-

dicsőítse az embert. A jó halál, mely az Örökkévalóságnak tárja ki a kapuit, ez az Oltáriszentség legszebb ajándéka. Felér a csillaggal, mely a sötétkék éjszaka mélyében ragyog. Ilyen lehetett az éj, mely szűz Máriát a mennybe menni látta. Az Oltáriszentséggel kebelén ment a mennyekbe.

IX. Piusnak, az Oltáriszentség buzgó imádójának, földi maradványai.

Jól halt meg, úgyszólván csak aludt s mindjárt mennyekbe ment az édes szender után. Ez az Oltáriszentség ereje.

Talán Mária mennybemenetele ünnepén szebből nem is beszélhetünk, mint a szentség szerezte jó halálról. Kosztka szent Szaniszló, kit az angyalok tápláltak az Oltáriszentségben, épen Mária mennybemenete-

lének napján halt meg és jutott be mennyek országába. Midőn a pap áldoztatja a híveket, azt mondja: «A mi Urunk Jézus Krisztusnak teste őrizze meg lelketek az örök életre. Amen.» Gondoljunk azért minden áldozásunknál halálunkra és épen azon pillanatban, mely csak egy pillanat ugyan, de áldása örök, kérjünk az Ur Jézustól jó halált, melynek jutalma az örök élet. Ehhez fel kell használnunk: 1. Az Oltáriszentségben levő Ur Jézushoz azon búcsúimákat, melyeket az Egyház használ; 2. A jó halál társulatát.

1. Az Oltáriszentség pápája, X. Pius pápa 1904. márczius 9-én a szent Búcsúk Kongregációjának határozatával rendkívüli búcsú-engedélyben részesítette az egész világot. Az összes hívek számára ugyanis haláluk óráján megnyerhető teljes búcsút engedélyezett azon csekély föltétellel, hogy valamikor életükben, bármely szabadon választott napon méltó szent gyónás és áldozás után buzgó, őszinte szívvel ezen rövid imádságot elmondják:

«Oh édes Istenem, teljes megnyugvással és készségesen fogadom már most a halál azon nemét, mely neked tetszik, az összes vele járó gyötrelmekkel, szenvedésekkel és fájdalmakkal együtt.»

Ezen imádságért nem akkor nyerjük a teljes búcsút, a mikor a fentemlített föltételeket teljesítettük, hanem halálunk óráján; ezért már most egészséges napjainkban gondoskodhatunk X. Pius kegyes jósaága folytán legválságosabb óráinkról. A ki a búcsú feltételeit az életben bármikor teljesítette és halálos perceiben nincs halálos bűn állapotában (azaz összes bűneit meggyónta, vagy ha nem gyónhatott, tökéletes bánatot indított magában bűnei fölött), a teljes búcsú folytán megszabadul halálakor a bűnei miatt még reá nehezedő összes ideiglenes büntetésektől s ezért halála után tisztító tűz nélkül azonnal a mennyországba juthat.

Szent Borbálát ősi idők óta tiszteli az anyaszentegyház, mint a jó halál pártfogóját. Képein az Oltáriszentséget tartja kezében, jeléül annak, hogy különös hatalma van az égben a szent utiköltség kegyelmét tisztelőinek haláluk óráján kiesdeni. Tiszteletét a jézustársasági atyák is buzgón terjesztették. Kosztka szent Szaniszló hitvalló kiválóan-hú tisztelője volt és a szűz szent vértanú csodálatosan meg is jutalmazta, midőn súlyos betegségében a szent angyalok kíséretében, a kik az Oltáriszentséget hozták lelke vigaszára, neki megjelent. Ime egy rövid búcsúimádság szűz szent Borbálához:

«Oh Urunk, a ki szűz szent Borbálát az élők és haldoklók vigaszára kiválasztottad, add közbenjárására, hogy mi is mindig isteni szeretetedben éljünk és minden reményünket a te Fiaid fájdalmas kínszenvedéseinek érdemeibe helyezzük, hogy a bűnösök halála ne érjen minket, hanem ellenkezőleg a penitencziatartás, Oltáriszentség és az utolsó kenet szent-

ségei által megerősülve, félelem nélkül lépünk az örök dicsőségbe vivő útra. Forrón kérünk erre ugyanazon Jézus Krisztus a mi Urunk által. Amen.» (100. n. b. egyszer napjában.) P. L.

Az avignoni árvíz

DÉLFRANCZIAORSZÁGI utazásom alkalmával Avignonban jártam. A régi pápai kastélynak, mostan kaszárnjának komor falai merednek reám s komor idők képe tűnt föl előttem sötéten, hangtalan, a neve: avignoni fogság. Mint a sziklaköböl az arany, úgy csillant itt is ki a komor emlékekből egy csodás esemény a zordon, de ragyogó lovagkor napjaiból.

Háború volt francia földön, önnön fiai fogtak fegyvert egymás ellen a XIII. század elején. Az albigensesek ereinek hordái támadtak fel és mindent, mit csak találtak, pusztítottak: szívet, lelket, vért, életet. Tagadtak mindent. Tagadták, hogy Jézus az Oltáriszentségben jelen van, tagadták, hogy Ő irgalmas, tagadták, hogy Ő testét-vérét adja minékünk. Letiporták a keresztekről Krisztus testét és a szemétdombra vetették. VIII. Lajos, a francziák királya fegyvert fogott és a délfraanciaországi sikokon legyőzte a Krisztustagadó ereinek csapatokat. S hogy az Oltáriszentséget kiengesztelje, mielőtt még fővárosába visszautazott, megállott Avignonban és szürke szőrzsákba öltözve, kötéllel derekán, égő fáklyával kezében követte az Oltáriszentséget, melyet imádás végett a püspök a városból a falakon kívül levő szentkereszt kápolnába vitt nagy körmenetben. A szentség a kápolnában maradt s a király napról-napra megismételte áhívatát. A nép lelkesedve követte őt s hasonló öltözetben, legott a helyszínén egy szentségimádó testvérületet alapítottak. Ezek imádkoztak azután a szentség előtt, mely a kor szokása szerint sűrű fátyolokkal volt leborítva. A tömeg oly nagy volt, hogy nappal nem is juthatott be mindenki a kápolnába, a szentséget éjjelre is künn kellett hagyni imádásra. Ez eddig hallatlan dolog volt a világon s néhány száz évig egyedül az avignoni kápolna dicsekedett ezzel a kiváltsággal. S Isten keze volt vele. Az Úr maga választotta ezt hajlékúl s oly kegyével tüntette ki a szent helyet, hogy az századokra híressé tette a kápolna komor egyszerű falait. A Vöröstengeren való átkelés, a Jordán habjainak legyőzése s a frigszekrény dialmenete, ez az, a mit az avignoni árvíz idején a világ láthatott. Mert hasonló dolgok történtek, csodák, melyek az engedelmes habok imádatos zúgása mellett bizonyították, hogy az Oltáriszentségben Isten van velünk.

Avignon a Rhône folyón fekszik, melynek vize, hol azurkék, hol opálszinben játszadozik, s habjai, melyek a sziklákon megtörnek, fodrozva enyelegve nyaldossák körül nyugat felől a büszke Avignon vérrel össze-

ragasztott falait. Hát víz van Avignon környékén elég. Köröskörül folyócskák, patakok. A Durance folyó a Rhônba hull, a vauciusi forrás pedig ott csereg a város körül, néha azután felfortyan és akkor öblösebb hangon beszél és folyik torkából a hegyeken leszivárgó tavaszi hóviz s ilyenkor megdagad a Durance meg a Rhônes, Avignon lakói föl a háztetőkre! Jön az árvíz! Így történt ez abban az időben is, mikor az orleansi szűz, boldog Johanna járt-kelt aranylángú zászlajával a francia földeken. Néhány évvel az ő halála után volt, hogy az avignonmelléki Sargue folyócska megdagadt és kiöntött. Oszti idő volt, november. A folyócska épen a szentségimádó kápolna mellett haladott el s így azt az egész környéket elöntötte. Éjszaka volt, mikor ez történt. A szentségimádó testvérület tagjai attól tartottak, hogy az árvíz felhág egészen a szentségimádó toronyba — mert a középkorban a szentséget nem az oltáron, hanem a szentély oldalfalánál egy toronyban vagy magas fülkében tartották — s ezért csónakokra ültek, kik evezőt, kik fáklyát ragadtak s ilyen vízi processzióban szent énekekkel megindultak a kápolna felé. Az ajtó megnyillott és szépen beakartak csónakázni a kápolnába, mely már tele volt vízzel. De bámulat, a csónakok egyszerre csak felmondották a szolgálatot, mert nem volt víz, amelyen csónakázni lehetett volna. A víz négy láb magasságban nyaldosta körül a falakat, de az ajtótól az oltárig vezető út szabad volt, a kápolna közepén három ember a hullámfalak között száraz lábon elmehetett, az oltár száraz és szabad volt, a sötétlő víztömeg fölött a szentség ragyogva tündökölt.

Az emberek térdrehullottak és énekelve dicsérték az Urat, kinek láttára, a toporzékoló hullámszörnyeteg megszelidült s a templom falánál szent félelemmel meghuzódott. Néhány pillanatig imádkoztak, azután az oltár előtt rögtön fogadást tettek, hogy ez eseményt megörökítik. Halljuk.

«Nagy csoda történt ebben a kápolnában 1433-ban, a víz a városban kiöntött. Hétfői nap volt, november 29-e. A víz irtózatos erővel tört előre, elöntötte a kápolnát is egész az oltár felső részéig. Az oltár alatti szentélyüregben papírok, pergamenlapok, könyvek, törlóruhák, öltönyök és ereklyetartók voltak, de azokat a víz nem érintette, holott másnap, kedden az árvíz még nagyobb volt. Szerdán a víz apadni kezdett, úgy hogy csütörtökön a hajnali órában, midőn a nép imádkozni jött, a habok teljesen eloszlottak. Poussilliac Armand és János, a testvérület elüljárói tanúsítják e szép és nagy csodát. A falaknál két oldalt jobbról-balról négy láb magasán állt a víz, magasabban, mint a padok és az oltár, úgy hogy az oltár üregje fölött, hol az öltönyök teljesen szárazak maradtak, a víz egy barlangszerű boltozatot alkotott. A padok az egyik oldalon tele voltak vízzel, a másik oldalon teljesen szárazak. Mi többiek tizenheten kik jelen voltunk, ugyanezt tanúsítjuk; hogy még jobban meggyőződhes-

sünk, négy ferenczrendi barátot hívtunk, a hittudományok doktorait, szavahihető embereket, kik ugyanezt tanusították. Késsel üreget vágtunk a padokon, de azok az említett oldalon belül is ép oly szárazak voltak, mint kívülről.»

Deczember 1-én megszűnt az árvíz s a nép még nagyobb tömegben sietett a kápolnába s bámulva látták az árvíz maradványait és a sértetlenül maradt helyeket. Ez lelkesedésre ragadott mindenkit, letérdeltek, csókdosták a helyeket, hol az isteni kegyelem és természet vetélkedtek egymással az emberek túlvilági hitének, lelki boldogságának gyarapítására. A szentségimádó társulat tagjai megfogadták, hogy ez eseményt minden esztendőben november 30-án, Szent András napján ünnepelek meg nagy fényvel. A francia forradalom alatt szünetelt a szentségimádás, mert a templomokat akkoriban, mint azt most a spanyol forradalmárok teszik, a szabadság, egyenlőség nevében lerombolták. De egy jötevő nemsokára felépítette az örökimádás eme kápolnáját, melyben még mai napig is örökké imádják ott az Oltáriszentséget, hol az árvízen győzött az isteni kegyelem végtelen özöne.

M. L.

A bálozók miséje.

A táncz mint térítő apostol. Ez se lehetetlen már manapság. Hogy csakugyan «minden út Rómába vezet», bizonyítja egy Howardban lakó amerikai protestáns angolnak megtérési esete. Egy nagy városban való tartózkodása alatt szombat este bálba ment. Különösen sokat ugrált egy neki tetsző katolikus leánykával. Mire éjfél ütött az óra, a miss kijelentette, hogy haza kell mennie, mivel nekik, katolikusoknak bűn a vasárnap hajnali táncz. Az ifjú engedelmet kért a leány hazakisérésére. Útközben a leányzó meghívta az ifjút, hogy másnap a nyolczórai misére jöjjön az ő templomukba. Az ifjú elfintorította az arcát. «Kissé *korán* van ugyan, de azért magácska kedvéért megteszem.» Aztán visszament bálozni reggel négy óráig. Igéretéhez híven megjelent a nyolczórai misén. Életében először látott katolikus templomot *belül*. Igen hatott reá az ünnepies csönd, a komoly áhitat, a szép szertartás. Következő vasárnap, a nélkül, hogy bárki is biztatta volna, megint elment misére. Ennek végeztével megkérte a papot, adjon neki külön oktatást a katolikus hitből. De kijelentette, hogy tanítás végeztével saját szabad akaratától teszi függővé, katolikussá lesz-e vagy sem. A pap rámondta, hogy «all right!» Mire a tanítás időszaka lejárt, az ifjú annak rendje és módja szerint katolikussá lett. E kis történetben az a legfontosabb, hogy azon bál óta többé sohase találkozott azzal a leánykával.

Hajnal.

A zsugori utolsó áldozása.

SOKSZOR láttuk lapunk hasábjain a boldog kimulás és boldog utolsó áldozás példáit. Talán az emberi természet legtitkosabb rejtekeit épen az utolsó áldozás válságos pillanataiban lehet a legjellemezőbbben megismerni. A lélek a szent ostyában, mint valami tükörben látja egész életét. Ezért nem akarnak sokan áldozni, mert rettegnek önmaguktól s ezért rettegnek Istentől. Tessék nézni e képet, mely egy kinematográf gyorsaságával le fog játszódni. Gibert de Nogent beszéli: Laonban francia földön élt egy zsugori. Azaz már nem is élt, hanem haldokolt. És mind-annak daczára, hogy már a halál vigyorgott feléje, szemei megüvegesedtek, mellén szederjes foltok látszottak, toporzékolva követelte, hogy egy szegény özvegy asszony, kinek valamikor pénzt kölcsönzött, annak kamatait tüstént lefizessé. Az özvegy letérdelt, könyörgött, rimánkodott, de a zsugori nem engedett. Mindenki látta, hogy már halálán van, kérték az öregot, áldozzon meg, hisz már közelg a vég, de a vén zsugori nem akart semmiről sem tudni, csak a pénzét követelte. Mit tehetett a szegény bánatos özvegy, elhozta a rézpénzt. Jókora darab volt. De az öregnek nem volt elég. Végző erejét összeszedte s kidülledő szemekkel még egyszer annyit kért. Halálhörgések következtek be s az asszony nem-sokára újra megérkezett, a telhetetlen zsugori elé téve a másik pénzdarabot. Az öreg mohón kapott utána és tehetetlen sóvársággal, hogy valak. el ne lopja tőle, szájába kapta a pénzt és lenyelte. S midőn a szent ostya helyett ez útravalót magához vette, a bűnös végzőt hörgött és kilehelte lelkét.

M. L.

KRÓNKA

‡ Ön az a tolvaj, a kinek látogatását előre bejelentették? Franciaországban tetszett már lenni? Ha igen, bizonyára látta, hogy minden templom falába minden sarkon be van vésve e hármás jelszó: Szabadság. Egyenlőség. Testvériség. Bizonyára gondolni tetszett, minek ezt hangoztatni, midőn ez úgyis természetes. Pedig a dolog így áll. Az előbb említett három jelszó mögé, mint láttuk, a szabadelvű, istenkáromló francziák nem felkiáltó jelet tesznek, hanem pontot, tehát nem lelkesítenek, hanem lehűtenek. Nem fáklya az a három jelszó, hanem zuhany, mely a szabadságért küzdő, a szentség tüzénél imádkozó katolikusok nyakába hull, mint például Chassagny plébános úr nyakába. Ime, mint a La Croix jelzi, a lyoni javító törvényszék nemrég tárgyalta Jordan de Chassagny abbé lyoni

plébános ügyét, ki a temploma fegyveres leltározásakor e szavakkal fogadta az állami közeget: «Őn az a tolvaj, a kinek látogatását előre bejelentették?!» Az államhivatalnok hatósági személy megsértése czímen a fenti bíróságnál följelentést tett az abbé ellen, ki a bírósági elnöknek azon kérdésére, hogy megtette-e és szánja-bánja-e az imputált és inkriminált kifejezést, hitvallási bátorsággal azt felelte, hogy a kérdéses kijelentést igenis megtette s hogy az legbensőbb meggyőződését fedi. E vallomástétel után a bíróság meghozta az ítéletet, mely szerint a bátor abbé 250 frank pénzbüntetés lefizetésében marasztaltatott el.

△ **Ne is említették közöttetek!** Micsoda? A rettenetes bosszúálló Istennek a neve. Ezt mondják a szabadkőműves francziák. Nem istenfélelemből hagyják el az Isten nevét, mint a zsidók a nagy Jehováét, hanem bujkáló, undok emberi félelemből. Tacitus mondotta már, hogy gyűlöljük azt, kit megsértettünk. Nem is szeretjük említeni, nehogy az egykori megtorlás napja eszünkbe jusson. Hogy is mondjuk, franczia földön Isten el van téve láb alól. Az egész vonalon. Elsősorban az iskolákban. Nemrégiben új nyelvkönyvet készítettek a franczia iskolákba, a készítésnél az volt a főelv: alany, állítmány, jelző, tárgyhatározó nem lehet ez a szó: *Isten*. Például hasonlítsuk csak össze a régi és az új nyelvkönyvet:

ez állt az 1902. évi kiadásban: és ez áll most a «megtisztított» kiadásban:

7. oldal: Az Isten nagy.	7. oldal: Páris nagy.
8. oldal: Az Isten irgalmas.	8. oldal: Ez a síkság termékeny.
8. oldal: Isten irgalmas a bűnösök iránt.	8. oldal: Ez a síkság buzában termékeny.
57. oldal: Még a vad emberek is elismerik az istenséget teremtőjüknek.	57. oldal: Az állatok éreznek; úgy látszik némely növény is érez.
59. oldal: Paulai szent Vincze egész élete a szerencsétlenek szolgálatának volt szentelve.	59. oldal: Ezen emberbarát egész élete a szerencsétlenek szolgálatának volt szentelve.

Röptében a nagyvilág körül.

Új templomok. A Paulai szent Vinczéről nevezett irgalmas nővéreknek Budapesten, a Ménesi-uton épült új templomát, mely a rend központi házával van összeépítve, nagy ünnepségek között szentelte föl Kohl Medárd dr. püspök. A román stílű templom Hofhauser Adolf műépítész tervei szerint épült, főkép az I. kerület környékbeli közönség lelki szükség-

ségeinek kielégítésére. A lazaristák központi házában pedig szent Gellért tiszteletére emelkedik Gellért-hegyén az Isten háza. A Borsodivánkához tartozó Négyes községben még Négyesi Szepessy Ignác egri kanonokból lett erdélyi, később pécsi püspök vetette meg egy templom alapjait, melyeken azonban nem emelkedtek föl a szent falak. A buzgó hívek mint a szorgalmas hangya gyűjtögették filléreiket, koronáikat, hogy Isten dicsőségére templomot építsenek, mely Wind István egri építész tervei szerint épült. Az építési költség körülbelül 36 ezer koronára rúg, melynek felét Samassa bibornok-érsek, felét pedig a négyesiek fedezték. A templom védőszentje Nep. szent János. Városov Gyula dr. érsek fölszentelte a jános-halmi új templomot.

A nagygyecsi templomrablás. Feltűnő gyors egymásutánban kell hirt adnunk a templomfosztogatásokról. Alig hogy a jáki templomrablás tetteseit kézrekerítették; most újra egy másik fordult elő. A lelkiismeretlen tettesek a hajnali órákban rabolták ki a templomot, de már előző este elrejtőztek. A perselyben talált pénzen kívül néhány szent edényt is elvittek. A nyomozás folyik. Judások fajzata még mindig garázdálkodik.

Az ezerkezü Belgium és a haldokló emberiség. A «L'ami du clergé» francia folyóirat 1908 május 7-én megjelent számában egy imaegyesület ismertet, a mely Belgiumban virágzik. Ezen egyesület rendkívül gyakorlati módon figyelmezteti a papságot és a híveket, hogy szünet nélkül hathatósan imádkozzanak a halállal vívódó bűnösökért. Figyelmeztető jelül az egyesület két táblát alkalmaz. Az egyiket a sekrestyében azon helyen szemben állítják föl, a hol a papok a szentmisére öltözködnek. Ezen táblán a következő kérelem olvasható:

«Minden papot, a ki a templomban misézik, esdve kérünk az Úrban, hogy a mementóban gondoljon az egész világ bűnöseire, a kik most a halállal tusakodnak és még ma kimulnak.» (100 napi búcsú. X. Pius pápa.)

A másik táblát a templom bejáratánál szembetűnő helyen függesztik föl e fölirattal:

«A jámbor híveket, a kik e templomban szentmisét hallgatnak, esdve kérjük az Úrban, hogy az egész világ bűnöseit, a kik most a halállal tusakodnak és még ma kimulnak, ajánlják Jézus szentséges Szívének.» (100 napi búcsú. X. Pius pápa.)

A tábla mellé van a következő följánló imádság függesztve: «Istenem, minden szentmisét, a melyet ma az egész világon bemutatnak, följánlok neked a szegény bűnösökért, a kik most a halállal vívódnak és még ma meghalnak. A mi Üdvöztőnk Jézus Krisztus drágalátos vére nyerjen irgalmat számukra.» (300 napi búcsú, a mely a tisztító tűzben szenvedő lelkekért is följánlítható. X. Pius pápa 1907. október 27.)

A bűnözés világából. Július 17-én ismeretlen tettesek Pontoiseban

behatoltak a Saint Maclon-templomba, szétrombolták az oltárt, összezúzták szent Lajos és Jeanne d'Arc szobrát, összetörték a keresztekét és bemocsolták az oltárhoz vezető lépcsőket. A sekrestyében összeszaggatták az öltözekeket, eltűnt a szentelt olaj, két üres cibórium, de hála a biztosító szekrény erősségének, minden erőlködés dacára a tabernakulum védve maradt a vandal pusztítókkal szemben. A következő nap nem szolgáltathattak misét, maga a templom is csukva volt. A pontoisi bíróság megindította az eljárást.

Fénylő pont a spanyol forradalomban. Márczius 7-én a Tibi Dabo hegyen épülő nagyszerű templom egy részében ideiglenesen kápolnát állítottak, hogy abban addig is, míg a Jézus Szentséges Szívének tiszteletére emelkedő szentély készen lesz, a purgatoriumi lelkekért engesztelő áldozatok történjenek. Az ideiglenes kápolnát a rossz idő dacára nagy sokaság jelenlétében áldotta meg a pap. Jelen volt a megáldás szertartásánál ez imaapostolságnak az alapítója is, ezenkívül számos szerzetes és világi pap. A nagyszerű templomnak az oldalfalai már majdnem egészen készen vannak. Ez az egyedül fénylő pont a spanyol forradalomban, melynek épen Barcelona a tűzhelye. A forradalmárok a kolostorokat és templomokat rombolják, fosztogatják, az oltárokat kiszórják és bombákba gyömöszölik, hogy vele a templomokat fölrobbantsák. Így került bele Jézus Szive mint fénylő pont a forradalomba. S ez az egyedüli remény, hogy a forradalom véget ér, mert a megdicsőült XIII. Leo pápával milliók imádkozzák most Spanyolországban: Jézus Szive, add vissza a társadalmi rend és béke nyugalmát!

EGYESÜLETI ÉLET

Budapest. A Budapesti Középponti Oltáregyesület az egyesület házában június 14-én együttes választmányi és terjesztői gyűlést tartott. A gyűlésen jelen volt Kiss Aladárné és Maria de N. S. de la Salette alelnöknök, özv. Heinrich Ferenczné és a terjesztőnők nagy számban.

A gyűlésen Kánter Károly igazgató bejelentette, hogy Riegler József Ede, az általa alapított és róla elnevezett papir- és írószergyár és társaság alapítója, az Oltáregyesületnek már évek hosszú során át nagy jötevője, elhalálozott és fölkéri az értekezletet, hogy nevében az özvegy úrnőhöz részvéltiratot intézhessen. Az értekezlet az indítványt elfogadja.

Az igazgató jelenti, hogy a nyár folyamán ez az utolsó értekezlet és hogy a legközelebbit csak szeptember hónapban fogjuk megtartani. Igazgató jelenti továbbá, hogy Kölnben augusztus 3—8-ig nemzetközi eucharisztikus kongresszus lesz. Buzdítja a jelenlevőket, hogy hacsak

tehetik, azon résztvegyenek. Igazgató a maga részéről és Makay Lajos, az Örökimádás szerkesztője, az Oltáregyesület képviselőjében elfognak menni a kongresszusra.

Az Oltáregyesület alapításának 50-ik évi fordulóját nem magán a napon, t. i. nem november 6-án, hanem jövő év május hónapjának folyamán fogja megtartani. A május hónap kedvezőbb az országos ünnepekre, aminthogy az eucharisztikus papok társulatával egyetemben országos eucharisztikus kongresszust is fogunk akkor tartani. Nemzetközi egyetemes eucharisztikus kongresszus tartására sajátos körülményeink miatt ez idő szerint hazánkban még nem gondolhatunk, noha az eziránt fölvetett indítvány sokaknál élénk visszhangra talált. A londoni eucharisztikus nemzetközi kongresszuson különben is már tavaly kihirdették, hogy 1910-ben Amerikában tartják meg a nemzetközi eucharisztikus kongresszust. A terjesztőnkhez intézett beszédet lapunk vezércikkében közöljük.

Nyitra. A nyitrai Oltáregylet célja: 1. A legfőbbesebb Oltáriszentségben jelenlevő Jézus megismerését, szeretetét és imádatát mindinkább éleszteni, gyarapítani és terjeszteni.

2. A nyitrai egyházmegyéhez tartozó szegény templomokat, melyek az isteni tisztelet illő végzéséhez szükséges tárgyak és szerek nélkül szükkölködnek: ilyen tárgyakkal és szerekkel a lehetőséghez képest segíyezni.

Az egylet tagjai rendes, résztvevő és jötevő tagok.

A rendes tag kötelezi magát, hogy az Oltáriszentség imádatára havonként egy órát szentel. Az imádat napját és óráját a tag maga választja és pedig akkor, midőn az egyletbe belép.

A rendes tag évenként 2 koronával járul a szegény templomok segíyezéséhez. A kinek ez nehezére esik, attól az egylet tetszés szerinti, de legalább 24 fillérnyi évi alamizsnát kér.

Résztvevő tagjainak az egylet azokat tekinti, kik körülményeiknél fogva a havonkénti imádatórára nem kötelezhetik magukat, de a szegény templomok számára évenként legalább 4 koronát adnak. Ezek, bucsúkat kivéve, szintén részesülnek az egylet kegyelmeiben, annak érdemeiben, jelesül azokban az imádságokban, melyek az egylet által segíezett templomokban végeztetnek.

Jötevő tagokhoz azok számíttatnak, kik rendes évi adományra nem kötelezik magukat, de az egyletet tehetségüktől telhetőleg támogatják. Ezekért is mind az egylet tagjai, mind a segíezett templomok hívei imádkoznak.

Az egyleti segíyezés. A segíyért a lelkész urak október és november hónapokban folyamodhatnak.

A folyamodványok a kerületi alesperes aláírásával is ellátandók, annak igazolásául, hogy a folyamodó templom a kért tárgyak tekinteté-

ben tényleg rászorul a segélyre. A folyamodványok az egyesület elnöknőjére czimezve az igazgatóhoz küldendőek.

Az egyesület védnöke: Bende Imre nyitrai megyéspüspök. Igazgató: Dr. Puchovszky Bálint esperes-plébános. Elnöknő: Dr. Bangha Istvánné. Társelnöknő: Sándor Pálné. Titkárnő: Kubinyi Endréné. Pénztárosnő: Tipula Amália. Választmányi tagok: Braunsteiner Jánosné, Franciscy Jenőné, Huszár Istvánné, Jakubovics Sándorné, dr. Klobusiczky Károlyné Lakits Attiláné, Névery Ignáczné, Simonffy Gyuláné, Szailt Arnoldné, Tombor Kornélné.

Jelen évi értesítő 9290 korona 72 fillér bevételről és 3886 korona 22 fillér kiadásról tanuskodik. Pénztári maradvány 5404 korona 50 fillér. Az egyesület tagjainak gyűjtése 2278 korona 30 fillér. A fiókegyesületeké 2425 korona 92 fillér. Az anyaegyletnek 1388 rendes, 77 résztvevő és 138 jótévő tagja van. Fiókegyelete van 72. Legrégibb az 1895-ben alakult óbesztercei 238 taggal, legújabb az 1909-ben alakult mocsonoki 184 taggal. Legnépesebb fiókegyelet a máriatölgyesi 609 taggal. Az egyesület az 1908—9. oltáregyleti évben 23 templomot ruházott föl.

Amerikai magyarok oltáregyesülete. Magasztos és örömmel teljes ünnepe volt a passaici katolikus magyarságnak június hó 6-án. E napon szentelték meg a szent István magyar templom két mellékoltárát, melyet a hitközség kebelében lévő *Szent-Anna-Oltáregylet* emeltetett a többi hívek lelkes áldozatkészségével egyesítve. A szentelést Neuzihrer Ödön newarki plébános végezte, az ünnepi beszédet Csernitzky István norwalki plébános tartotta s az ünnepségen tíz magyar pap vett részt.

Szerkesztői üzenetek.

R. K. Szeged. 1. A szegedi szentségi csoda okmányaira vonatkozólag a minoriták adnak felvilágosítást. 2. Edmond Rostand «*Sasfiók*» cz. színművének áldozási jelenetét, mely iránt érdeklődni méltóztatott, következőkben közöljük. Előadásnál töel az, hogy egyházi szertartások utánzása színpadra a nézőközönség elé ne kerüljön.

VI. Felvonás. 1. Jelenet.

A herczeg, A főherczegnő, Az Orvos, Hartmann tábornok.

A herczeg (A főherczegnőhöz).

Hát nem beteg?

A főherczegnő (erőszakolt vidámsággal).

De az voltam!... Nagyon!...

Egyszerre véled!... És most elhagyom

Az ágyamat. Jobban vagyok. S te?

A herczeg. Én?

Ah, rosszabbul, ha fölkel nénikém, Hogy engem lásson!...

A főherczegnő. Tréfálsz?

(Az orvoshoz).

Betege

Már okosabb lett, doktor úr, ugy-e?

Az orvos. Már most pompásan issza
a tejet!

A főhercegnő. Mily boldogság!...
Örömmel hall ilyet

A nénéd!...

A hercegnő. Mégis szomorú dolog,
Nagyon lever, ha arra gondolok,
Hogy azt, aki a föllegekbe járt,
S a történet dicséretére várt:
Azért dicsérik, mert most a tejet
Pompásan issza!...

(Sok ibolyabokrétta hever mellette az asztalon.
Egyet fölvesz közülök és gyönyörrel, mély só-
hajjal temeti belé az arcát.)

Ó, lázamra tett
Friss üde gömb!... Virágbok-
rocska, mely

Harmatra vár!...

A főhercegnő (nézegeti az egész szobát
betöltő tömérdek virágot). Egy szép kert
ez a hely!...

Virágot hoz neked mindenki?

A hercegnő (szomorúan mosolyogva). Már!...

A főhercegnő.

Csitt!

(Összenéz az orvossal, aki bátorítja; némi
habozás után a hercegnőhöz lép és zavart han-
gon így szól):

A betegség most végére jár...

— Te nálad is, te bátor kis le-
gény! —

Hogy hálát adjunk Istenünknek...
én...

Megáldozom ma reggel...

(A hercegnő ránéz. A hercegnő folytatja, még
zavartabban).

Azt hiszem,

Ha csatlakoznál... Kedves volna?
Nem?

(Gyorsan).

S miért ne áldoznál velem te?

A hercegnő (miután jól a szemébe nézett).

Ládd,

Kegyes rokon: ezért jöttél te!...

(Tömpe, mély hangon),

Hát

Ütött a végső óra!...

A főhercegnő (kacag). Ó bolond!
És nem gondolsz az etiketre,
mondó?

A hercegnő. Az etiketre?

A főhercegnő. Hogy a végső útja
Elérkezett: minden főhercegnő tudja,
Mert összegyűl a fenséges család,
Mikor föladják néki...

(Elakad).

A hercegnő. Mondd ki hát!...

A főhercegnő. Azért se!...

A hercegnő (körülméz). Tényleg nincs
itt senki!...

A főhercegnő (A hátsó ajtóra mutat).

Csak

Magunk leszünk!... Se főhercegnő-
urak,

Se főhercegnők!... Oltárt állf-
tottam

A porcellános kis teremben!...

Ottan

Az udvari prelátus csak nekem
S neked misézik, drága hercegem!

Megáldozunk... nem is lehet más-
ról szó...

És ez a szentség nem lesz...

A hercegnő. Az utolsó?

Igaz!...

A főhercegnő. No látod!

(Kecsesen nyújtja neki a karját).

Jössz?

(A hercegnő ingadozva föláll. Csöngetyűsző jobb-
felől.)

Ah, a mise!...

(A hercegnő, a főhercegnőre támaszkodva, indul
a kis szalon ajtó felé. Az orvos és Hartmann
tábornok tüstént kinyitják az ajtót.)

A herczeg. Nincs itt a fényes udvar!...

A főherczegnő Senkise'!...

A pap meg a ministráns!... Meg
mi!...

A herczeg (mentében fürkészve nézi az orvost
és a tábornokot, akik mosolyognak rá).

Csak!...

Tehát ma még nem!...

(Az ajtó bezárul a herczeg és a herczegnő
mögött. A két férfi arczáról azonnal eltűnik a
mosoly. Hartmann tábornok a kis kárpitajtóhoz
siet; kinyitja; és az egész császári család
csendesesen bevonul).

Hartmann tábornok (halkan a főher-
czegekhez és főherczegnőkhöz). Méltóz-
tassanak!

(Ujját az ajkaira teszi és int nekik, hogy
helyezkedjenek el.)

Második jelenet.

Hartmann tábornok, Az orvos, Mária Lujza,
A császári család, Metternich, Prokesch, Came-
ráta grófnő, De Lorgét Teréz.

(A magas uraságok, vigyázva, nehogy zajt űs-
senek és lármájuk áthallják a másik tereembe,
különböző sorokban helyezkednek el, arcczal a
zárt ajtó felé, mely mögött időről-időre csen-
getyű cseng. Mária Lujza az első sorban áll.
Vannak köztük nagyon koros főherczegek és
gyermek sorban levők; továbbá zsenge ifjak,
akik épen olyan szökék, mint a reichstadi
herczeg. A nyitott ajtó homályában egyenruhák
csillognak. Metternich, teljes díszben a császári
család utolsó sorában áll.)

Hartmann tábornok (látva, hogy min-
denki a maga helyén, mély és ünnepélyes
hangon kezd szólni.)

Mikor tehát a herczeg térdepelve
A paphoz hajlik, hogy az ostyát
nyelve

Mély áhitattal elfogadja...

Egy főherczegnő (az elől álló gyermekek-
hez). Csend!...

Hartmann tábornok.

Szemét lehunyja s nem mozdul
e szent,

Nagy pillanatban: Fenségtek előtt

Az ajtót halkan, nesztelen kitérom.
Egy percze majd látják a szöke főt.
Gyors mozdulattal aztán újra zá-
rom!...

A herczeg fölkél, révedezve néz
S nem sejtí, hogy — szokás sze-
rint — egész

Udvar jelenlétében vette föl

A haldoklók szentségét.

(Ebben a pillanatban Prokesch balról belép és
két asszonyt vezet be: Camerata grófnőt és
Terézt.)

Metternich (a most jövőkhöz). Csönd!...

Prokesch (súgva Terézhez és a grófnőhöz).

Elöl

A fenséges császári ház... Igen...
És önök itt!... Megengedték
nekem!

E meghajolt fenséges főkön át,
Ahol a végzet üt komor tanyát,
E sápadt, félénk gyermekek fején
Keresztül, — itt, a hervadás helyén:
Megláthatják még egyszer!...

Teréz. Hála! Hála!...

Mária Lujza.

Csend! Csend!... Vigyázzon min-
denki magára.
Ha nyilik majd az ajtó!... Néma
csend!

Egy főherczegnő.

A csöngetyű!... Csöngetnek oda-
bent!...

Más főherczegnő.

A szentségét mutatják föl!...

(Mindenkét letérdepel.)

Hartmann tábornok Vigyázat!...

A grófnő (állva maradt. Látva Metternichet,
aki közvetlenül mellette szintén lehajlott,
megériinti a karját.)

Metternich úr, önben semmi se-
lálad?

Metternich (odafordul, ránéz és büszkén).

Nem!... Azt tettem, ami a kötelesség

Parancsa volt! Kellet, hogy rosszul essék

Magamnak is... Sokszor szívem-re támadt

A részvét... De a császárt és hazámat

Jobban szeretem!...

A grófnő S most a könnyei
Nem hullanak?

Metternich (pillanatnyi hallgatás után).

Nem!...

(A csöngettyű újra megszólal.)

Az. Agnus Dei!

Mária Lujza (Hartmann tábornokhoz, aki az ajtót félig kinyitja és a nyíláson át benéz).

Vigyázzon, hogy ne nyikorogjon!...
Lassan!...

Metternich (tompa hangon újra kezdi).

Nincs rá okom, hogy bűnbánóan forgassam

A szememet... De azt beismerem,
Hogy nagy herceg volt!... És ha e helyen

Letérdelek most s meghajtom e főt,
(Térdét meghajtja.)

Nemcsak az Isten báránya előtt
Hajlom meg!...

Hartmann tábornok (uéz a félig nyitott ajtón át).

A prelátus jön, — kezében

A szentelt ostya...

Mind (érzik, hogy a nagy pillanat közel).

Ó!...

Hartmann tábornok (keze az ajtón).

Csak lassan, szépen...

Egy pillanat még... most...

Mind Ó!...

Tábornok Kinyitom!...

(Az ajtó-szárnyakat nesztelenül szétlökí; Látszik a vidám kis szalon, ahol minden csupa porcellán. Látszanak a kék és fehér falak, a meg-

gyújtott fájansz-csillár, az ibolyabokréta, a ministránsfiúk, a tömjénfüst, a sárga viaszgyertyák, a csinosan díszített oltár és — térden állva, háttal a néző felé — a reichstadti herceg és a főhercegnő, aki félkarját támogatólag a herceg dereka körül tartja; azután a prelátus, aki közeledik hozzájuk; a szent ostya ott remeg már a ciborium fölött. Csönd és mély meghatottság perce. Mindenki letérdel, lélekzetét és könnyeit visszafojtva.)

Teréz (lassan emelkedik, hogy nézhessen a fejeket keresztül; odapillant, lát, — és zokogva tör ki belőle):

Így látni! Így!... A bánat földre nyom!

(Általános megdöbbenés, Hartmann tábornok az ajtót hirtelen behúzza. Mindenki föláll.)

A tábornok (gyorsan a főhercegekhez).

Ei, ei! Hamar!... Vagy minden kárba vesz!...

A zokogást hallotta!...

(Mindnyájan a baloldali ajtó felé tódulnak; de a porcellászalonnal ajtaja hirtelen kinyílik, a herceg megjelen a küszöbön, valamennyit ott látja maga előtt és egy hosszú pillantás után mely mindent megért):

Ah?... Helyes!...

M. B. Budapest. X. Pius pápa a sz. Búcsúk Gyülekezetének 1905. július 12-én kelt rendeletével ugyanazon búcsúkat engedélyezte az első sz. áldozáshoz járuló gyermekeknek, amelyeket XIII. Leo az újmisézés papok első sz. miséjére engedélyezett u. m.:

1. *az újmiséseknek, illetve gyermekeknek* teljes búcsút, ha az első sz. áldozás előtt gyónnak és az első sz. mise vagy sz. áldozás előtt gyónnak és az első szentmise vagy első szent áldozás napján a szentatya szándékára imádkoznak.

2. *harmadzig való rokonaiknak* teljes búcsút, ha gyónnak, áldoznak, az első sz. misén vagy az első sz. áldozásnál jelen vannak és a szentatya szándékára imádkoznak.

3. *az összes legalább áhitatos töredelmes szívvel jelenlevő híveknek* 7 évi és 7 negyvennapos búcsút.

Az Oltáregyesület elhunyt tagjai 1909. évben.

Özv. Lehotzky Józsefné, Malmarits Ignáczné Budapest, Melaga Katalin, Melich Katalin, Pietrov Matejkin Zsuzsa Bozók, Petsch Jozefin, Radovits János Budapest, Vrabel Mária Tatárszentgyörgy, Czakó János Tiszapüspöki, Franko Orem Kata, Gatten Vozár Kata Bozók, özv. Gombos Imréné, Gruber Konstantin, Heinrich Kálmánné Budapest, Hajnal Eszter Tiszapüspöki, Kováts Anna, Kudlács Zatykó Mária Bozók, Keesz Alajos Németújvár.

A kármelhegyi skapuláré könyve.

A jámbor társulatok között egyike a legismertebbeknek és legkedveltebbeknek a kármelita (barna) skapuláré társulat, melynek hazánkban százezernyi hívő serege van minden rangból és rendből. De bár a skapuláré méltó viseléséből származó nagy lelki hasznot mindenfelé tudják és sokszorosan tapasztalták, igen sokan mégsem ismerik, vagy legalább is nem kimerítőn, annak eredetét. Azért igen hálás munkára vállalkozott P. Fülöp Cyrill kármelita áldozópap és győri házfőnök, mikor egy most megjelent könyvében: «Kármelhegyi szent Szűz skapuláréjának eredete és Stock szent Simon élete» ezt bőven megírta. Szerző nagy gondnal és fáradhatatlan buzgalommal végezte úttörő munkáját szétszört töredékek alapján. Különösen nagy hangya-szorgalomra vall a Kármelhegyét tárgyaló fejezet, melyet hat sikerült fotográfia után készült Kármelhegyéről vett kép díszít. A könyv megvilágítja a szombati kiváltságot; azzal a fejezettel pedig, mely a többi kiváltságokról szól, nagy hála kötelezte szerző társulat tagjait. A belső tartalomhoz mindenkép méltó a külső kiállítás s a 253 oldalas, címképpel ellátott könyv ára mégis csak 2 korona. Melegen ajánljuk olvasóinknak. Kapható a kiadóhivatalnál: «Pázmáneum nyomda és irodalmi vállalat, Budapest, VIII., Köztemető-út 8.» és a kármelita rend magyarhoni zárdáiban.

Mély tisztelettel kérjük az Oltáregyesületi terjesztőnőket, hogy az Örökimádásnak új előfizetőket szerezzenek.

IMA- ÉS ÉNEKGYŪJTEMÉNY.

Ének Szent István Magyarország első apostoli királyának, az első magyar templomok építőjének dicsőséges jobb kezéről.

(A †-tel jelzett versek négy első sora régi eredet. Az első vers 1484. évben Nürnbergben (Bajorország) nyomtatott. A többi versek és verssorok, valamint a dallam a múlt századból származnak.)

Oh dicsőséges szent jobb kéz,
Melyet magyar óhajta néz ;
Drága kincse népünknek,
Nagy öröme szívünknek.
Kérünk, áldd meg országunkat,
Királyunkat, mindnyájunkat.
Ó szent kéz, ó szent kéz, ó szent kéz,
Légy oltalmunk és örökös pajzsunk.

† Mikor te reád tekintünk,
Buzgóságra gerjed lelkünk,
Jut eszünkbe szentséged,
És sok jótéteményed.
Kérünk, áldd meg stb.

Hazánkból a pogányságot,
A bálványozó vakságot
Te irtád ki, s helyébe
Igaz hitet oltál be.
Kérünk, áldd meg stb.

Hogy az új nyáj pásztor nélkül,
Az új szőlő munkás nélkül
Né legyen, volt fő gondod
S buzgó iparkodásod.
Kérünk, áldd meg stb.

Hivtál azért a külföldről,
A világnak több részéről
Papokat, pásztorokat
És serény munkásokat.
Kérünk, áldd meg stb.

Több püspöki méltóságot,
Apátság- és prépostságot
Alapítál javára,
Néped lelki hasznára.
Kérünk, áldd meg stb.

Mennyi ékes templomokat
Nem raktál, és klostromokat
Isten dicsőségére,
Néped üdvösségére ?
Kérünk, áldd meg stb.

Boldogságos Szűzanyának
Mint magyarok Asszonyának
Főljánlád hazánkat

S szenteléd koronánkat.
Kérünk, áldd meg stb.

† A te jóvoltod tengerként,
Nagy buzgóságod árvizként
Ömlött nemcsak hazánkra,
Hanem egész világra,
Kérünk, áldd meg stb.

Nyújtád Jeruzsálemre is,
Kiterjesztéd Rómára is
Adakozó jobbodot,
Irgalmas jószágodat.
Kérünk, áldd meg stb.

† Bús árváknak, özvegyeknek,
Szegényeknek, betegeknek
Ah mennyi sok jót tettél !
S rajtunk hányszor segítettél !
Kérünk, áldd meg stb.

Éhezőnek táplálójá,
Meztlenek ruházójá,
Valál Te országodban,
Sőt egész Európában.
Kérünk, áldd meg stb.

Ennyi jótéteményekért
S dicsőséges érdemekért
Kedves valál Istennek,
Kedves az embereknek.
Kérünk, áldd meg stb.

† Azért Isten több csodákkal,
Ritka rothatatlansággal
Dicsőíté kezedet,
Hirdeté szentségedet.
Kérünk, áldd meg stb.

Hogy szent László fölnyittatta
Koporsódat, s megvizsgálta :
Testednek egyéb tagja
Már eloszlatta vala.
Kérünk, áldd meg stb.

Szent Jobbod pedig épségben
Jutott kézbe. Örült minden
Ezen szent ereklyének,

E drága becsű kincsnek.
Kérünk, áldd meg stb.

Általvitetett Biharba,
Tétetett egy apátságba,
Melyet szent László szerzett,
És Szent Jobbnak nevezett.
Kérünk, áldd meg stb.

Ottan tisztelt buzgó néped,
Áldott hí magyar nemzeted,
Dicsőítvén tetteidet,
Nagy fényű érdemeidet.
Kérünk, áldd meg stb.

Mikor Mohácsnál elvesztünk,
Te is elvitettél tőlünk,
Tenger mellé távoztál,
És minket árván hagytaál.
Kérünk, áldd meg stb.

De az Istennek jósága,
Terziánk buzgósága
Visszahozta kincsünket,
És vele mindenünket.
Kérünk, áldd meg stb.

Tenger mellől Duna mellé,
Raguzából térsz Bécs felé,
Onnan Buda várába,
Hazánk fővárosába,
Kérünk, áldd meg stb.

Hogy ismét körünkben lakván,
Néped öleiben nyugodván,
Buzgóbban tisztelhesünk,
S méltóbban dicsérhesünk.
Kérünk, áldd meg stb.

† Erről forró hálaadással,
Közönséges vigadással
Ma együtt emlékezünk,
És szívből örvendezünk.
Kérünk, áldd meg stb.

† Isten jóvoltát dicséjük,
És általad arra kérjük :
Vezesse királyunkat,
Boldogítsa honunkat.
Kérünk, áldd meg stb.